

DRŽAVNO TOZIŠTU V LJUBLJANI
Došlo 14. X. 1931
krat, prilogi

ESTRIDA PIAČENA V FOTOVIDI

DOMOLJUB

51 E V. 41.

V LJUBLJANI DNE 14 OKTOBRA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 1 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Kako je z denariem?

Ko je izgubil angleški denar skoro eno četrtino na svoji vrednosti, se je tudi v naši državi polastil ljudi strah. V strahu delajo ljudje nepreračunljive stvari. Začeli so dvigati iz denarnih zavodov visoke vsote in spravljati denar doma kot da bi bil v domači nogavici bolj varen kot v železnih blagajnah denarnih zavodov. Radi tega je začelo zmanjkovati gotovine. Zakaj nobena posojilnica ne drži denarja doma zaklenjenega. Če hoče plačevati vlagateljem obresti, mora tudi prejeti obresti in dati denar na poso. Posodi ga posameznim posojilcem ali pa ga naloži naprej v truge denarne zavode. Vsak zavod torej skuša spraviti denar med ljudi, da nese obresti. Ker so ljudje torej dvigali, je denarnim zavodom začelo zmanjkovati gotovine in da se branijo pred navalom oplašenih vlagateljev, so morali določiti s posebnimi odredbami, koliko se sme izplačati posameznu vlagatelju. Naenkrat se namreč ne da

izterjati denarja od dolžnikov. Niso torej v kaki nevarnosti posojilnice, ampak obtok denarja je pretrgan. Toliko v pojasnilo. Kaj sedaj? Nismo preroki in zato o prihodnosti ne moremo govoriti. Za sedaj pa je gotovo to-le: Kdor drži denar doma, ne da bi ga res takoj rabil, škoduje sam sebi. Denar doma ne nese obresti in čaka na tatove. Če bi denar izgubil na vrednosti, bi ravnalo toliko doma kot v hranilnici. Drugo pa je to-le: Prazna je govorica, da bo država za svoje potrebe segla po hranilnih vlogah. Kdor pozna denarni trg, ve, da je to dejansko neizpeljivo. Ima pa država sto in sto drugih sredstev, da seže po premoženju in ni treba, da sega po hranilnih vlogah. Dejansko tudi še ni tega napravila doslej nobena država. »Domoljub« je že priporočal hladnokrvnost v vseh takih vprašanjih in spet danes pravimo, da je trezen premislek več vreden kot pozno kesanje.

Naša prosvetna organizacija

Občni zbor Prosvetne zveze je bil 8. oktobra v Ljubljani. Iz raznih poročil o delovanju te najvažnejše slovenske kulturne organizacije samo par števil. Pisarna je prejela in poslala v enem letu 7121 dopisov. Lepo število slovenskih knjig je bilo odpustanih slovenskim izseljencem v Francijo, Belgijo, Holandijo in Nemčijo. V preteklem letu je nabavila Zveza 18 filmov. Zbirka diapozitivov šteje sedaj 298 serij z 9692 diapozitivi. Prosvetna zveza je organizirala več poučnih potovanj. Vseh udeležencev v preteklem letu je bilo do 4000. — Knjižnica Prosvet. zveze se je pomnožila v preteklem letu za 750 knjig in ima sedaj 10.051 knjig. Tekom leta se je izposodilo 19.431 knjig, obiskalo pa je knjižnico 11.569 oseb. — Promet je v preteklem poslovnem letu dosegel 5.519.015 Din. — V področju ljubljanske škofije je vpisanih in včlanjenih pri Prosvetni zvezi 162 društev z 11.000 člani. — Radio ima sedaj 7500 naročnikov (lani 5969). Pevska zveza šteje nad 4000 pevcev in pevk. — Pri prosvetnih društvih je delovalo preteklo

leto 135 fantovskih odsekov. — Zanimivo je bilo tudi poročilo o Ljudskem odru, ta pa je ta čas brez lastnega odra. — V novi odbor Prosvetne zveze so bili izvoljeni: dr. Jak. Mohorič, dr. Miha Krek, prof. Ivan Dolence, prof. Janko Mlakar, dr. I. Bizjak, prof. Etbin Boje, Franc Erjavec, Božo Pleničar, Vinko Zor. — Za preglednike pa: mgr. Viktor Steska, dr. Altonz Levičnik, župnik Jernej Hafner.

Na pomoč!

Beda je velika. Mnogo brezposelnih, ki nimajo dela, zato tudi ne jesti, ne obleke, ne obutve, ne drv, ne strehe. Zima je blizu. Kaj bodo reveži počeli? Od česa živeli?

Po vseh državah se bojijo letošnje zime. Število brezposelnih veliko, ponekod ogromno. Kako jih preživeti? Kako zadovoljiti? Povsod jim bodo skušali pomagati. Napravimo veliko akcijo za podporo brezposelnih in siromakov sploh!

Kar kdo more, naj v ta namen da! Kdor more v denarju, naj da tega! Kdor da v živilih lažje, ga prosimo za ta. Pobi-

rala se bo tudi ponošena obleka, kurivo in kar kdo more utrpeti, pa bi drugim še služilo.

Pri vsej krizi ta revščini vas je med nami še mnogo, ki si lahko vsega privoščite. Vse take prosimo: Pomislite, kako se godi onim, ki nimajo najpotrebnejšega: ne gorke sobe, kjer bi se ogreli, ne obleke, ne odeje, s katero bi se pokrili, ne kruha, s katerim bi se lahko utešili. Pomislite posebno, kako se godi ubogim otročičem, ki morajo že v zorni mladosti stradati! Kdo bi mogel sam vsega dosti imeti, pa to kričečo revščino brezsrčno gledati...

Slovenci! Pokažite ljubezen do svojega rodu s tem, da svojim najbednejšim rojakom priskrbite na pomoč. Kristjani, pokazite, da ste kristjani, s tem, da izkazujejo dejanja ljubezni, brez katere ni krščanstva! Posnemajmo prve kristjane, pri katerih ni bilo nobenih revežev in dajmo potrebnim rajše sami, kakor da bi nam kdo s silo jemal! Bog je ustvaril dobrine tega sveta zato, da jih uživajo vsi, katerim je dal življenje, — ne samo nekateri, drugi pa naj jih stradajo!

Slovenci! Kristjani! Vi se udeležite velike akcije za podporo brezposelnih in siromakov! Pokažite pravo rodoljublje! Prehitevajte drug drugega v ljubezni!

Natančnejša navodila, kako se bo pobiralo, boste dobili v kratkem.

Katoliška akcija za ljubljansko škofijo.

Posmrtni zavarovan e „Kart.as“ in sistem samopomoči

V zadnji številki je »Domoljub« poročal o posmrtninskem zavarovanju »KARTAS« (Ljubljana, Poljanska c. 28), ki ga je ustanovila Karitativna zveza za ljubljansko in lavantinsko škofijo. Da more nuditi svojim članom dovoljno jamstvo, se je naslonila na veliko domačo zavarovalnico, ki je prevzela jamstvo za vsako posamezno zavarovanje.

Lahko bi Karitativna zveza osnovala to zavarovanje na isti podlagi kot samopomoč. Toda ker je ta način že preživljen in ima velike nedostatke, se je Karitativna zveza odločila za ta solidni način zavarovanja, ki se po vseh škofijah Avstrije in Nemčije razvija v splošni blagor prebival-

V vsako hišo Domoljuba!

rih tvrdk. V teku minulega leta so angleški proizvajalci napeli vse sile, da znižajo cene na najnižjo točko, vendar niso mogli doseči tako nizkih cen, da bi mogli tekmovali s čehoslovaškim blagom. Toda sedaj so se stvari spremenile, zakaj razlika v valuti omogoča angleškim tovarniškim naredi dnevno nad 135 tisoč parov čevljev. Znanprej svojih čevljev ne bo mogel več pošiljati v Anglijo po cenah, s katerimi bi se angleški proizvajalci ne mogli več meriti.

Drobne novice

Pri občinskih volitvah na Moravskem v Čehoslovaški je dobila Ljudska stranka 171 lisoč 162, agrarci pa 125. 878.

Iz 6000 meterske višine je srečno s padalom dospela na zemljo romunska letalka Breascu.

350.000 litrov mleka porabi vsak dan češka Praga.

Strela udarila v letalo vozeče iz Dunaja v Budimpešto. Ranjen nihče.

Še eno socialdemokratsko stranko so ustanovili v Nemčiji.

32 ljudi se je zastrupilo s črnimi klobazami v neki gostilni na Španskem.

Zopet je izgubilo življenje vsled poplava 30.000 Kitajcev.

Ostavko je podal avstrijski finančni minister dr. Redlich.

Ostavko je podal kitajski zunanji minister Wang. (Zadnjič so ga dijaki pretepli.) Nemiri so po raznih krajih Španije.

Radi svoječasnega napada na albauskega kralja Zoga sta dobila na Dunaju Gjelovski 7. Cami pa 3 leta težke ječe.

Kardinalov italijanske narodnosti je sedaj 26, drugih pa 29.

Požar je uničil veliko tovarno Pirelli v italijanskem Milanu.

1.300.000 vreč kave so sežgali kapitalisti v Braziliji.

Volilno pravico dobe ženske na Španskem

Zlata valuta ni neobhodno potrebna, trdi švedski gospodarski strokovnjak Cassel. 59.350 milijonov frankov znašajo zlate zaloge v Franciji.

Vozne listke bodo podražile za 6 do 20 odstotkov avstrijske železnice.

15 milijonov stotov pšenice bo morala uvoziti letos Francija. Nekaj za — naše prifateljstvo.

Promet v tržaškem pristanišču stalno pada.

22 milijard frankov je naloženih v švicarskih bankah. Koliko imajo tam v škodo naše valute jugoslovanski kapitalisti?

Zrakoplov »Grof Zeppelin« pojde 16. oktobra že tretjič v tem letu v Južno Ameriko.

Državni predsednik Hindenburg je sprejel voditelja nemških fašistov Hitlerja.

Osem kandidatnih list je za volitve v angleški parlament.

Ruski petrolej se bori z romanskim za ameriški trg.

Poldrugo milijardo dolarjev primanjkljaja izkazuje ameriški državni proračun.

Več milijonov frankov vreden zlat zaklad iz X. stoletja so našli na francosko-belgijski meji.

KAJ JE NOVEGA

d 8. oktobra je minulo 14 let, odkar je zatisnil na veke oči nepozabni naš voditelj dr. Janez Ev. Krek. Slava njegovemu spominu!

d 88. obletnico rojstva je obhajal dne 7. oktobra g. Avgust Jesenko, podpolkovnik v pok. v Ljubljani. Bog mu daj zdravje še nadalje!

d Za božjim klicem. V mariborsko bogoslovje so vstopili na novo sledeči: IV. letnik: Črnoga Ivan; II. letnik: Jerman Franc; I. letnik: Fajdiga Alojzij, Feguš Ignacij, Gabor Alojzij, Gregor Ivan, Gomboc Franc, Holzedl Anton, Joler Karel, Kolenc Ivan, Kovačič Anton, Kušar Štefan, Ornik Friderik, Osterc Stanislav, Petančič Martin, Potokar Ferdo, Požar Helmut, Škafar Ivan, Tomišek Franc, Vogrinec Ant., Zelnir Alojzij.

d Svetovni žitni trg. Mednarodni kmetijski zavod v Rimu je izdal statistiko o žitni produkciji na severni zemeljski polobli. Po teh podatkih znaša letošnja proizvodnja pšenice v 18 najvažnejših evropskih državah 288 milijonov metrskih stotov, medtem ko je bila 1930. leta 295 milijonov stotov. — Rž je v istih državah znašala 217 milijonov v letu 1930, padla je pa letos na 178 milijonov stotov. Tudi v Severni Ameriki se je ugotovilo znižanje produkcije za 21 milijonov stotov pšenice in 7 milijonov centov rži. Znižanje žitnega pridelka je torej opaziti v Evropi in Ameriki. Če bi ne imeli tako ogromnih zaloz še od lanskega in predlanskega leta, bi moglo to vplivati na sedanje cene. Pričakovati pa je, da se bo položaj na svetovnem žitnem trgu, ki je danes še v znamenju nizkih cen, v doglednem času pač dvignil v smeri višjih cen. Sedaj smo pa v padajoči tendenci. Nekoliko vplivajo na to tudi kanadske valutarne razmere, kajti tamkaj je v zadnji dobi padel kanadski dolar od 56,70 Din na 49 Din. To ima za posledico, da se iz Kanade izvažajo več žita nego iz Severne Amerike. Drugačen položaj je v Evropi. Vsled padca angleškega funta je začela Anglija živahno izvažati svoje industrijske proizvode. S tem pa dela hudo konkurenco ostalim evropskim industrijskim državam. Če bodo te hotele najti odjem svojim proizvodom v agrarnih državah, bodo pa morale znižati svoje uvozne carine na agrarne produkte. S tem se bodo pa cene tem zvišale, kar bo znatno omililo agrarno krizo v teh državah in seveda tudi v Jugoslaviji.

d »Takšnih uradnikov kakor je bil dr. Schaubach je malo. Vsak, ki je imel z njim opravka, ga ohrani v najboljšem spominu.«

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

Tako pišejo o upokojenem okrožnem inspektorju »Novine«, glasilo Slov. Krajine, d Kazensko postopanje proti g. župniku Ivanu Zupančiču v Skočijanu pri Turjaku, ki je bil obdolžen nastopa proti Sokolu, je povsem ustavljeno.

d Občni zbor družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev se je vršil 8. oktobra v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Predsednik p. Kazimir Zakrajšek je pozdravil zastopnike raznih korporacij in poročal o preteklem delovanju in o načrtih za bodočnost. O družbeni blagajni je govoril kanonik Volc. Poudarjali so tudi važnost delovanja za naše izseljence v verskem in narodnem oziru. — Pri volitvah odbora so bili soglasno izvoljeni vsi dosedanji družbeni delavci, in sicer: P. Kazimir Zakrajšek, dr. Vladislav Pegan, Jos. Volc, Anton Marinček, Franc Miklavčič, Vinko Zor, Valentin Tomc, Janez Kalan, Jakob Gašparič; za pregledovalca računov pa Josip Gostinčar in Valentin Sitar. Na novo je bila izvoljena gđ. Vera Remčeva.

d Duhovne vaje za dekleta v Mali Loki pri Ihanu se bodo začele 24. oktobra. Ker niso še vsa mesta zasedena, se lahko še priglasite. Pišite na naslov: Usmiljene sestre Sv. Križa, Mala Loka pri Ihanu. — Sporočamo vam tudi že cene, da se bodo prihodnji mesec vršile duhovne vaje za žene. Vodil jih bo g. univ. prof. dr. Josip Ujčič. Pričetek duhovnih vaj za žene bo v sredo po Vseh Svetih, t. j. 4. nov. zvečer.

d Otvoritev štirirazredne mešč. šole v Škofji Loki je zagotovljena. Prvi razred se prične takoj, ostali pa se bodo otvorili postopoma vsako leto.

d Štiristoletnica trsatskih stopnic. Dne 11. oktobra je bila na Trsatu svečana proslava 400 letnice trsatskih stopnic, ki jih je dal zgraditi Peter Kružič, ker se je bil zaljublil. Ob 8 je bila darovana sv. maša pred oltarjem sv. Petra, pod katerim je shranjena glava Petra Kružiča. Na grob so položile vence občine Sušak, Senj, Klis in še druge. Spominsko ploščo je odkril predsednik Društva za promet tujecev, ki je organiziralo proslavo.

d Izredni občni zbor ljubljanske invalidske organizacije se je vršil 11. oktobra v dvorani Mestnega doma. Odstopila sta namreč predsednik g. Rape in podpredsednik g. Gregorin. Izvoljen je bil nov odbor, in sicer: predsednik g. Mlekuž; odborniki pa gg.: Pintarič, Češnovar, Božič in Preša; v nadzorstvo gg. Drmaša in Trebušak ter vdova ga. Novak.

d Na volivnem sestanku za dravsko banovino, ki je proglasil g. generala Petra Živkoviča za nosilca državne liste, so govorili ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc in gg. ministra dr. Albert Kramer in Janez Pucelj.

d Dobro obiskan volivni shod sta imela slovenska ministra gg. Kramer in Pucelj v nedeljo v Ptuj. Ob tej priliki se je vršila tudi otvoritev banovinske sadne razstave.

d Tri leta je strahoval po Kamniških planinah kosmatinec. V nedeljo 4. oktobra pa ga je doletela kazen. Padel je od lovčeve krogle zadet. Medved, ki je naredil

ogromno škodo kmetom, je tehtal 217 kg, meri stoječ 2.80 m, po starosti ga cenijo od 10 do 12 let. To je tretji medved, ki je bil ubit v Kamniških planinah. Prvega so ustrelili v Kamniški Bistrici leta 1870., drugega istotam leta 1895.

d 200 kg težkega medveda je ustrelil g. Albin Hauptman iz Dan pri Starem trgu.

d Zrele jagode je našel 6. oktobra v senčni legi Novak Stefan, oče g. župana v Motniku.

d Rnodnevne vojaške vaje so bile dne 5. oktobra. Ljubljanska in škočjeloška garnizija sta se spoprijeli ob Sori. Vojaki so pokazali, da so se v šestih mesecih, odkar nosijo vojaško suktnjo, marsikaj naučili.

d Za boljše prijateljstvo s Slovaki deluje naše katoliško dijaštvo. V Ljubljano pride te dni v ta namen iz Bratislave vseučiliščnik Jože Mikuš v zameno vseučiliščnika, ki ga je poslala v Bratislavo Slov. dijaška zveza. Slovenci imamo s Slovaki mnogo skupnega, veselega in žalostnega. Zato je skrajni čas, da navežemo s katoliškimi Slovaki najprisrčnejše prijateljske stike.

d 54 odpuščenih... Delavstvo v velenjskem rudniku preživlja že dalj časa težke dneve. Skoraj vsak drugi dan v tednu praznuje... Zasluzek ne zadošča niti samemu delavcu, kaj šele številni družini. Pred dnevi pa je prišlo na razglasno desko: 54 odpuščenih... Delavcev se polašča upravičen strah in obup. Kam? Zdaj, na zimo? In skoraj ne morejo verjeti motivacijam, da je kriza. Sicer pa splošno ni tako hudo. Saj je v zadnjem času zrastle okrog rudnika toliko razkošnih vil... Torej križe le ni, vsaj za vse je ni...

d Gospod ban dravske hanovine je določil cene kruhu za 1 kg tako: za beli kruh (iz pšenične moke št. 0) Din 4.40, za polbeli kruh (iz pšenične št. 4 s 30% primesjo pšenične moke št. 6 ali ržene moke) Din 3.80, za črni kruh (iz pšenične moke št. 6 s 30% primesjo ržene moke) Din 3.10. — Ta cenik mora biti nabit v prodajalnih prostorih.

d Tajništvo zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju je prevzel podnačelnik zadruga g. Josip Šiška, Kranj, Glavni trg št. 116. Zadruga posluje od 8—12, v ponedeljek pa tudi od 2—4.

d Vse še pride na dan. Ljubljanska policija je pričela s strogim nadzorstvom mesarjev, če se drže od tržnega nadzorstva za meso določenih cen. Tako se bodo pred okr. sodnikom vršile prihodnje dni prve razprave proti trem mesarjem, ker so meso prodajali po pretiranih cenah in tudi ne po cenah, kakor so meso prodajali ostali mesarji. — Še zanimivejše pa bodo razprave proti vinskim trgovcem ozir. nekaterim gostilničarjem. Dognani so slučaji, da je neki vinski trgovec prodajal šmarnico za haložana. Šmarnico je vozil kar na vagone iz Banata na Štajersko v svoje kleti, a od tam je dobavljal šmarnico pod označbo »haložan«. Drugi so ovadeni, ker so prodajali pokvarjeno in cikasto vino. Neka razprava bo pač pojasnila marsikatero zlodejstvo s šmarnico.

d Celu po mnenju davčnega odbora bo treba davke znižati. Splitska »Nova Dob« poroča, da posluje te dni v Splitu davčni odbor in da se iz njegovega poslovanja najbolje vidi, kako težak je naš gospodarski položaj. Večina davkoplachevalcev

prihaja pred odbor z dokazi, da davkov ne more plačati. Odkrivajo se slabe strani in težkoče takih gospodarskih podjetij, o katerih je vsakdo mislil, da jim izborni gre. Davčni odbor sam uvideva, da je treba v mnogih primerih davke znižati.

d 43 konkurzov je bilo v letošnjem septembru v Jugoslaviji. Lani istega meseca samo 23.

d 500 samomorov je bilo v enem letu v Zagrebu.

>Ali more biti kaj bolj tragičnega kot to, ako snubec dobi namesto hčerine roke očetovo brco?<

Labernika je povozil avto. Zahteval je odškodnino.

Sodnik: »Torej ne morete na noben način hoditi brez bergelj?<

Labernik: »Ja, zdravnik pravi da lahko, ampak moj advokat pravi da ne.<

Lončar: »Radio in telefon si nisva mogla nabaviti, zato se je moja žena raje odločila za telefon.<

Bončar: »Seveda. Pri radiu ne more ugovarjati in imeti zadnjo besedo.<

d Za 10 odstotkov bo znižala prejemke svojim uslužbencem s 1. novembrom zagrebška mestna uprava.

d Zakon o drž. jamstvu za kredite agrarnih zadrug je podpisal kralj.

d Ustanovitev avstrijsko-jugoslovanske trgovske zbornice. V prostorih jugoslovanskega poslaništva na Dunaju je bila 5. okt. ustanovna seja avstrijsko-jugoslovanske trgovske zbornice. Za častna predsednika zbornice sta bila imenovana oba trgovinska ministra Kumanudi in Heindl. — Predsednik zbornice je princ Edvard Liechtenstein, podpredsednika pa sta general. ravnatelj Stieling iz Avstrije in Hartmann iz Subotice.

d Kuluk naj se ukine za one, ki ne plačujejo 500 Din direktnih davkov. Tako je sklenil celjski okoliški občinski odbor.

d Glasilo zveze hišnih posestnikov »Moj dom« prinaša oklic mestnim hišnim gospodarjem, naj znižajo cene stanovanjem. Zelo na mestu, samo storil tega ne bo noben hišni gospodar!

d Znamenje časa. Te dni je dospel z aeroplanom v Zagreb in nato v Beograd italijanski minister za letalstvo g. Balbo in še dva italijanska generala z njim. Je po

Se na nečlovek v Albin izupanih iz...
Starem brgu je nedavno ustrelil 200 kg težkega medve!

Novi praški nadškof dr. Karel Kaspar.

Nov ameriški bančni trust, Newyorška National City Bank, ki se je šele lani združila s farmerskim trustom, se je sedaj fuzionirala z Bank of Amerika. Koncern razpolaga s kapitalom in rezervami v višini 130 milijard dinarjev. Na sliki vidimo poslovno palačo National City Bank in njenega predsednika Mitchella.

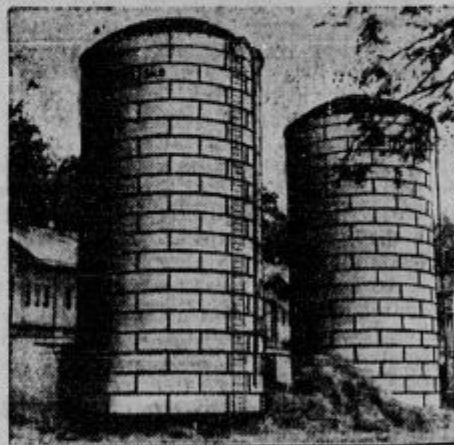

«Le dobro ga drži — zakaj sicer ne dobimo nič žoge.»

Kmetska zveza zastopa koristi kmetijskega stanu!

Moderni tramvajski voz. V Dresdenu so dobili nove vozove za cestno električno železnico. Udobni, široki sedeži so opremljeni z mizicami, tako da potniki lahko tudi pišejo. Vozovi so zelo solidno izdelani in dosežejo hitrost, ki je do sedaj na tramvaju še niso poznali.

Moderne shrambe za seno, zgrajene iz železne pločevine, ki ohranja seno suho in ga obvarje pred vremenskimi nepravilnostmi.

Potres na Japonskem. Japonsko je zopet obiskal hud potres, ki je zahteval nad sto človeških žrtev. Slika nam kaže porušene hiše v Chasht-Muri v provinciji Saitama.

«Ali ste si že poiskali zagovornika?»
«Ne — ga ne potrebujem, saj bom govoril isto resnico.»

hvalil naše letalstvo in dejal, da je srečen, ker je v naši državi. Drugi dan je g. Balbo odplaval po zraku v Bukarešt, kjer je lahko govoril o svoji sreči naprej.

d Za pogodovanje krasa in golčav dobi gozdno ravnateljstvo v Ljubljani 200 tisoč dinarjev državne podpore.

d Zanimiv poset. Te dni je došel v Belgrad glavni ravnatelj francoskih drž. menopolov g. Blandeau. Pa še generalnega inspektora g. Dodierja je pripeljal s seboj.

d Nad Belgradom je letel pretekli teden tudi francoski zrakoplovni minister Deumesnil.

d V Sloveniji ni kuge. Z rešitvijo poljedelskega ministra in v soglasju s predsednikom min. sveta so bili izplačani sledečim banovinom v podporo za omejitve živinske kuge naslednji zneski: varbarski banovini v Skoplju 100.000 Din, primorski ban. v Splitu 100.000, zetski banovini v Cetinju 50.000 Din, moravski banovini v Nišu 50.000 Din, savski banovini v Zagrebu 50 tisoč Din, drinski banovini v Sarajevu 150 tisoč Din, vrhanski banovini v Banjaluki 50.000 Din. — Skupno 450.000 Din.

d Ponarejeni bankovci po 1000 in 100 Din so se pojavili zadnji čas v mariborski okolici! Pozor!

d Težave na vse strani. Iz Prage poročajo, da Češkoslovaška ne izdaja več nobenih dovoljenj za inozemsko žito. V Bratislavi pa so skladišča prenapolnjena z jugoslovanskim in romunskim žitom, ki še ni bilo ocarinjeno, in prihaja vedno več novega blaga. V bratislavskem pristanišču se nahaja 7200 vagonov inozemskega žita, od tega samo iz Jugoslavije 2700 vagonov, največ na vlačilcih.

d Velika čreda divjih prašičev se je pojavila na Gerjancih in dela kmetom veliko škodo.

d Požari. Velik kozolec je skoraj deltal pogorel posestniku Stropniku v Cretu pri Celju. — V Blekovi vasi pri Dol. Logatecu je skoraj popolnoma pogorela hiša Marije Frank. — Šancovim v obmejnem Hedčšu v Slov. Krajinji je uničil požar gospodarsko posestvo, Schekovim pa streho na hiši.

d Dva ponesrečena z dečle. Ljubljanska bolnišnica je sprejela dva ponesrečena z dečle. 36 letni dniner Janez Držar iz Krtine 50 pri Kamniku je v gozdu obiral kostanj, pri tem pa je padel z drevesa in se poškodoval na desni nogi. — 20 letna Ivanka Udč, hči čevljar. mojstra iz Tržiča je padla pri telovadbi društva Sokol pri skoku čez konja na tla ter si poškodovala desno nogo.

d Vlak je butnil vanjo. V Ljubljano so pripeljali 68 letno Marijo Lovšin, posestnico iz Otavice pri Ribnici. Blizu Ortneka je šla tik ob progi, ko je vanjo butnil vlak in jo podrl na tla. Poškodbe so bile pretežke, zato je prišla starka v Ljubljano le umreti.

d Ko je obiral jabelka, je padel z drevesa ter si zlomil ključnico Kante Ivan, žel. upokojenec v Hrastniku pri Mirni peči.

d Pod voz premoga je padel delavec France Keržič, uslužben pri tvrdki Kežmane v Ljubljani. Keržič si je zlomil nogo, obenem pa so mu kelesa zmečkala prsni koš. Bo težko okrevati.

Slejkoprej je ugoden finanč. položaj češkoslovaške republike. Zelo so ga utrdile zadnje svobodne občinske volitve.

d Številne male nesreče. V stanovanju svojih staršev na Smartinski cesti v Ljubljani se je ponesrečila 3 letna Stanislava Karun, hčerka delavca. Otrok je padel v škač vročega kropla in se močno opeknel po hrbtu. — V Kranju se je ponesrečil 26 letni hlapec Ivan Pavlič. Fantje so ogledovali neko staro pištolo, ki se je sprožila in je strel zadel Pavliča v levo nogo. — Pri telu se je ponesrečil 29 letni čevljarski pomočnik Anton Brodnik iz Zgornje Šiške 16. Pri rezanju usnja se je urezal v desno roko, ki pa mu je sedaj prišla otekati. — V Rožni dolini se je ponesrečila 4 letna Albina Možina, hči delavca iz Rožne doline. Pred domačo hišo je bil povozil neki kolesar in je otrok dobil hude notranje poškodbe. — Pri nogometni igri se je ponesrečil 19 letni kleparski pomočnik iz Most. Soigralec ga je sunil v glavo in ga poškodoval. — Na stopnicah je padla večeraj 44 letna delavčeva žena Jožca Brečeljnik iz Ljubljane. Zlomila si je levo nogo.

d Sreča v nesreči. V državni rudnik Vrdnik v Truški Gori je oni dan nenadoma vdrla velika množina vode v glavni rov, ki leži 273 metrov globoko pod zemljo in iz katerega pridobivajo 50 odstotkov vsega premoga, kar ga nakopljejo v rudniku. Naenkrat se je 40 rudarjev in 10 otrok, ki so bili zaposleni pri neki sesaljski, znašlo v silni nevarnosti, da jih preplavi voda. Tako je vse začelo bežati proti izhodu, kjer je k sreči ravno pristalo dvigalo. Le veliki hladnokrvnosti nekaterih se je zahvaliti, da so vzdržali pri dvigalu red in so se tako rešili vsi, ki so bili v nevarnosti. Zunaj pri izhodu z rudnika se je nabralo veliko število rudarskih žena in mater, ki so medtem zvedele o nesreči. Vse v strahu so pričakovale, kdaj se bo pripeljal na vrh njen mož ali sin. Škoda v rudniku ni velika, toda delo bo moralo počivati najmanj pol leta. Iz rudnika v Vrdniku so dnevno nakopali 180 ton premoga.

d Lokomotiva je uničila življenje 84 letnemu starčku Tomažu Guncerju, doma iz Vrha, župnija Šmarje pri Jelšah.

d Do smrti je povozil avto 74 letno Fendin Barbaro iz Vojnika pri Celju. Razbita črepinja, polemljena rebra in strta desna noga.

d Ko se je vračal iz zidanice. Kočar Jožef Breznikar, po domače Borštnar, je bil v Škocve pri Št. Rupertu na Dolenskem v trgovini. Nesil je brenče. Ko se je

vračal iz zidanice v vinograd s prazno brenčo, je padel. Zadel ga je kap. Domov so pripeljali mrtvega.

d V Mirno je padel in utonil triletni Kašič Franc iz Selske gore pri Mirni. Otrok je bil z domačimi na travniku pri sušenju otave.

d V škač vrele vode je padel iz postelje neki 4 letni otročiček v Stari vasi pri Št. Jerneju. Je podlegel opeklini.

d Z višine 17 metrov je padel v Zagrebu v Juričevi ulici 9 letni otrok Ivana Brgleza in ostal na mestu mrtve.

d Devet sinov vojakov. Oni dan je umrla v Smartnem pri Slovenjgradu 97 letna ga. Antonija Pačnik. Pokojnica je bila mati 9 sinov, ki so bili vsi vojaki. Bog ji daj večni mir!

d Dolgoletni zvesti sodruknik uradništva in uprave »Slovenca« g. Josip Grošelj v Ljubljani je po daljšem, mučnem bolehanju zapustil dolino solza. Dne 12. okt. so izročili zemeljske čistanke pokojnika, zavednega katoličana materi zemlji. Umrlomu blag spomin, težko prizadeti rdbnici pa iskreno sožalje!

d V Štrukljevi vasi nad Cerknico je zaspala v Gospodu ga. Helena Štrukelj, vzorna krščanska mati. Pokojnici večni mir in pokoj, preostalim pa naše globoko sožalje!

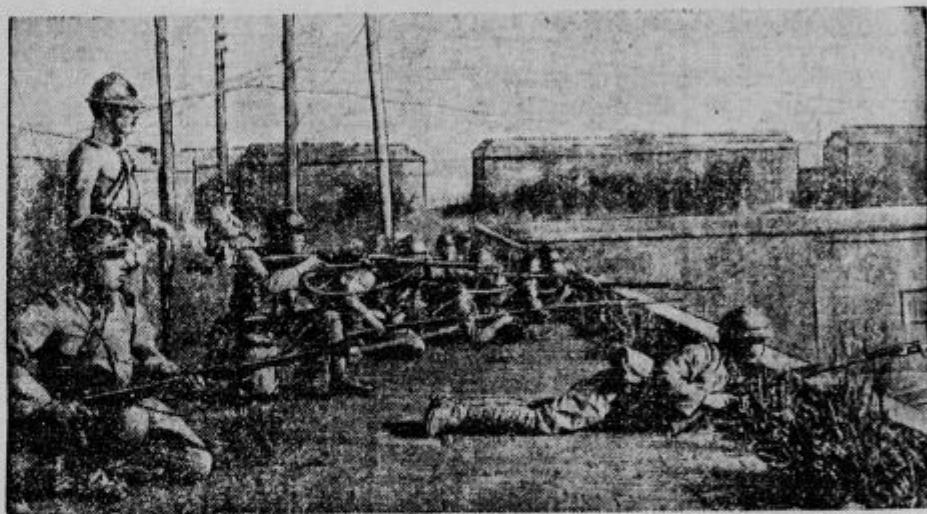
d Ob mrtvaškem odru. V Sestrem so pokopali go. Marijo Habič iz Sedinje vasi. — V ljubljanski bolnišnici je umrl gosp. Ferdo Auer. — V Pišecah pri Brežicah je umrl posestnik in gostilničar g. Ivan Kostev. — V Mariboru je odšla v večnost znana gostilničarka Frančiška Inglič. — Na ljubljansko pokopališče pri Sv. Križu so pokopali v hladno gomilo bivšega vrtnarja g. Bernarda Ravnikarja. — V Crnomlju so odnesli k večnemu počitku Antona Vardjana. — V Hrastniku je odšla v večnost ga. Ana Marcius. — V Vojniku so pokopali 53 letno Terezijo Lanac, bivšega gostilničarja Henrika Ratleya in 81 letno posestnico gđ. Pepi Kleinschrott. — V Ljubljani je umrl v starosti 82 let gosp. Anton Kurjak, žel. nadrevident v pok. — V Trbovljah sta umrla rudar Rezman Ivan in Gmilšek Ana, vdova delavca. — V ljubljanski bolnišnici je umrla žena uradnika drž. železnice ga. Marija Pott. — V Ljubljani je odšla v večnost dolgoletna vadbniška učiteljica gđ. Galviera Cidrich. — V Murski Soboti so pokopali 65 letno Prahč

Če je prišla iz Kibuce prav pridno vozi
den svojo sestrico Olgico na sprehod.

Ustanovitev Socialistične delavske stranke Nem-
čije. Izhajšena opozicija Socialdemokratske stran-
ke Nemčije se je imela v Berlinu državno konferenco
in se je konstituirala v »Socialistično delav. stran-
ko«. Na sliki vidimo ustanovitelje nove stranke
(od leve): državna poslanca dr. Rosenfeld in Sey-
dewitz ter odvetnik dr. Eckstein.

Danasnja Kitajska. Kitajska, ki jo že 20 let razkroja najstrašnejša državljanska vojna, preživlja
sedaj istočasno dve katastrofi. Na severu so se polastili dežele Japonci, po vsej dolini Jangtse
pa so poplave, lakota in kužne bolezni povzročile bedo, kakršne si niti v najhujši vojni ne mo-
remo misliti. Spodnja slika nam kaže prodiranje japonskih voj. oddelkov v zasedenem Mukdenu,
na zgornji sliki pa vidimo pretresljivo sliko lakote v poplavljenem ozemlju: Vojaki prvič raz-
deljujejo nesrečnim poplavljenim živila.

Angleška narodna vlada gre na volitve. Angleški parlament v Londonu. V krogih od leve na desno:
Lloyd George, voditelj liberalcev, ministrični predsednik MacDonald, Baldwin, voditelj konservativcev.

Nemški državni kancler dr. Brüning z državnim
tajnikom Pünderjem na poti k vladni seji, na ka-
teri je bila sklenjena demisijska celokupne vlade.
Brüning je sestavil tudi novo vlado

PO DOMOVINI

Pismo iz Združenih držav

(East Helena Montana)

Se jaz bi rad nekaj vrstic v Vašem listu, da povem, kako se nam tu godi. Delavske razmere so pri nas skrajno slabe. Vsak dan gre na slabše.

— Ivan Ambrožič, East Helena,

Bx 221. Mont.

Med Slovenci v Zagrebu.

(Zagreb.)

Cerkvica sv. Roka, v kateri imajo Slovenci svojo službo božjo, je dobila nov tabernakelj in monštranco po prizadevanju preč. g. svetnika Kalana. Stroške smo krili sami. Zdaj sv. Rok čaka še na novo obleko. Može delajo na to, da se tudi to prenovi. Mogoče da bo ves prenovljen sv. Rok privabil več ljudi v svojo bližino. Pravijo, da je cerkvena sv. Roka majhna, pa je večkrat še prevelika. Kdaj se bodo Slovenci vzdramili iz svoje zaspčnosti? Marijina kongregacija deklet je že pred časom dobila novo zastavo, katero je v nedeljo blagoslovil ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Dekleta so bila presrečna ob tako lepi slavnosti. Po slovesnosti je bila akademija, katere so se vsi gostje udeležili. G. Kalan nam je čestital, posebno zato, ker imamo dekleta svoje zavetišče v Trenkovi ulici. Je sicer samo zaslon. Zaenkrat je prostora za 12 postelj. Upamo, da si kdaj postavimo svoj lasten dom. Zato dekleta, pogumno na delo, v združenju je moč.

Novice.

(Gorje pri Bledu.)

Gospodarsko krizo zmerno bolj čutimo. Delavci nimajo zaslužka. Kaj bo, ko pride zima? Letno smo imeli srednjo, a jdo pa nam je slana porila tako, da je niti za seme ne bo. — 4. t. m. se je pa razširila gorovica, da je ponoči A. S. iz Krnice na Mrzlem studencu s sekuro napadel posestnika S. U. iz Zatrnska, in mu prizadejal težke telesne poškodbe. Napadalec so pa močje zakona sprejeli v Radovljico.

Komaj so ušli smrti.

(Perovo pri Kamniku.)

Stiri življenja bi kmalu zahteval potok Mlinščica, ki teče skozi našo vas. G. Rozmanova je za svojo hišo v potoku prala in imela pri sebi 6 letnega nečaka. Ta je hotel potegniti na suho zajca, ki je pripraval po vodi, a je pri tem sam padel v deroči potok, ki ima betonirane bregove. Otrok se je začel potapljati. Teta je planila za otrokom v vodo in kriknila na pomoč. Voda pa je otroka odnesla tako daleč, da ga ni mogla prijeti. Na krik je pritekla k bregu tudi otrokova mati in skočila v vodo, hoteč rešiti potapljajočega se otroka. A zaman! Ni mogla do njega. Deroča voda je vse tri nesla naprej v globino. — Tedaj je k potoku pri-

Prporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masnikovi cesti

PODRUŽNICE:

Čelje, Palača Ljudske posejilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

A: »In praviš, da ima tvoja žena vedno zadnjo besedo?«

B: »Da, vedno, samo v enem slučaju ne.«

A: »Govori, radoveden sem.«

B: »Kadar gre v gore, takrat ima zadnjo besedo — odmev.«

»Oprosti mi, da sem ti včeraj rekel nosorog.« je dejal Slapar Balanču.

»Nič hudega, saj vem, da si tako rekel le v razburjenju.«

»Ne, pač pa sem danes bral, da je nosorog vreden 50.000 dinarjev.«

tekel še otrokov oče, skočil v vodo in rešil otroka. A zaradi gladko betoniranih bregov nihče ni mogel iz vode. Šele drugim ljudem, ki so slišali obupne klice na pomoč je po dolgem trudu posrečilo, da so vse rešili iz vode. — Med tem bi se pa kmalu zgodila nesreča v hlevu, kjer bi skoro poginila krava, ki se ni mogla rešiti teleta in so v splošni zmedbi pozabili nanjo. Pa tudi tu so sosedje priskočili na pomoč in preprečili nesrečo. — Vsi so veseli, da se je preprečila nesreča, ki bi skoro uničila vso družino.

Naš vodovod

(Pšenična Polica)

Po dolgih, desetletja trajajočih težavah in bojih, se nam je končno posrečilo dograditi tako potrebni vodovod, katerega smo v nedeljo blagoslovili in izročili svojemu namenu. Naj bi to koristno delo, ki je zopet združilo vse važane, bilo pobuda novemu napredku in blagostanju. V slogi je moč! Ob tej priliki se lepo zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli k dograditvi našega vodovoda, posebno banski upravi, ki je dovolila brezobzorno posojilo, Higijenskem zavodu in njega načelniku dr. Pircu, g. inž. Ivanu Kotloščku, ki je vodil delo, občinskemu odboru v Cerkljah in vsem onim, ki so nam bodiali z nasveti, bodiali z podporami pripomogli do dograditve.

Smrt vzornega moža.

(St. Lambert.)

Pokopali smo na sv. Mihaela dan vzornega moža 81-letnega Jakoba Vozel z Jablane, vsa leta stalnega naročnika in bralca Domoljuba, in čez 40 let skrbnega ključarja podružnice sv. Križa. Gospodove dni je bil vedno v cerkvi, do zadnjega globoko veren, skrben oče svoji družini in dober gospodar svoje kmetije. Nikomur ni zalega storil in zmiraj pomagal bližnjiku, kjerkoli treba. Uživaj Boga, mož poštenjak!

Novice.

(St. Gotard.)

Dne 4. oktobra se je poročil državni cestar Luka Tom z Jožeto Premk. — Alojzij Krulj, mizar se je poročil 7. oktobra v St. Ožboltu z Rozalijo Smrkolj. — Novim poročencem želimo, da bi jim Bog naklonil prav veliko sreče in blagoslova v novem stanu. — Kat. prosv. društvo je imelo v nedeljo 27. septembra svoj občni zbor. Stari odbor se je izvolil vnovič. — V tem mesecu priredi društvo zanimivo burko »Moč uniformec«.

Smrtna kosa.

(Dol pri Ljubljani.)

Dne 12. oktobra je bila tu pokopana Ivana Kastelic, mati župnikova, v izredni starosti 90 let. Od 34. leta svoje starosti večkrat hudo bolna je kljub temu dočkala tako leta, ki so malokomu usojena. Doživela pa je v svoji rodbini tudi izredno veselje 4 novih maš. Njen brat P. Gregor, umrl kot kapucineki gvardijan v Celju, in njen sin, sedanjí župnik v Dolu, sta obhajala svojo novomašniško slavnost v njeni rojetni hiši. V hiši njene matere pa oba njena strica, prošt Kulavc in šentvidski župnik Matija Kulavc. Najmlajša njena hči deluje kot redovna učiteljica pri uršulinkah v Ljubljani. Njeno zlato srce je bilo posebno usmiljeno do revežev in bolnikov. Pokoj njeni blagi duši!

Brezposelnost in delavski šoh.

(Vrhnika.)

Splošna gospodarska kriza se pozna tudi pri nas že kako leto sem. Lansko jesen se je začelo z redukcijami na nekaterih žagah, nadaljevalo pri Pollakovi tovarni usnja, kjer je delalo čez 100 delavcev in delavnic, danes je pa delo popolnoma ustavljeno. Tudi drugi obrati so skrčili svoj obrat in odpušajo delavce. Tako je pred kratkim odpovedala Kotnikova parketarna 28 delavcem delo, ostalim pa to sledi. Zaslužka ni nikjer in ljudje se sprašujejo kdaj bo bolje. Dela ni, ker ni odjemalcev. In zakaj ni odjemalcev? — Ker ni denarja. In zakaj ni denarja? Zato, ker so premažne plače! Gre do lahko še naprej vprašanja zakaj so premažne plače itd. Če pride kak tujec na Vrhniko, bo gotovo dejal, da je tu dober zaslužek, ker vidi toliko število visokih industrijskih dimnikov. Pa tega ni. Videz je v resnici tak, ampak za nas so to samo kulle, ker ni kruha. V nedeljo dne 18. oktobra t. l. se vrši v Rokodelskem domu ob 11, to je po desetih sv. maši delavski šoh, na katerem boša govorila

Katarino in 72 letno Horvat Katarino. — V Ratečah pri Škofji Loki je umrl g. Franc Volčič, bivši predsednik kraj. šol. odbora. — V Jarenini so pokopali g. Martina Cvilaka, posestnika in gostilničarja. — Naj Gospod dodeli vsem, v zadnjih dneh umrlim, večni mir! Preostale tolaži Bog!

d Zloglasni ropar in osemkratni morilec Rudolf Mohorko si je v mariborskih zaporih sam vzel življenje.

d Tudi pretekli teden so se pri raznih veselicah, »trgatvah« in plesih stegli fantje v pijanosti do krvi. Sram nas je in ne bomo podrobneje poročali o surovosti. Pa tudi dotični fantje naj se sramujejo!

d 33 kg saharina so zaplenili stražniki na jugoslovansko-avstrijski meji. Tihotapca sta zbežala. — Istimam so varnostni organi prijeli mladega moškega, ki je vtiho-tapil v našo državo 1000 m svile.

d Motorno kolo, vredno 40.000 Din, so neznan tički ukradli nekemu uradniku v Ljubljani in se odpeljali proti Gorenjski. Pred Kranjem jim je zmanjkalo bencina. Zato so kolo pustili na cesti in pobegnili.

d Kdo ve? Spodaj podpisana bi rada izvedela za naslov svojega brata Jožeta Andrejka, kateri se je nahajal pred enim letom v Rur Michellet No. 23, Wingels P. de C., France Nord, Kdor bi mi vedel sporočiti o njegovem sedanjem bivališču, naj mi sporoči njegovo bivališče in naslov proti povračilu stroškov, za kar se v naprej ne bi lepše zahvalim. — Katarina Kozlevčar, ro. Andrejka, 126 Seaton Street, Toronto Ontario (Canada).

d Pri zaprtju, motenju prebave, gorečici, navalu krvi, glavobolu, splošnem slabopočutju vzemi na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice. Po izkušnjah na klinikah za notranje bolezni je »Franz-Josef« voda zelo dobrodejno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobi v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

d Kar kdo rabi, vse dobi in, kar je poglavitno, dobi vse za mal denar. Ta pa je jako drag in malo ga je, kakor je malo takih, ki bi dajali tako poceni obleke, čevlje, perilo, blago za obleke, klobuke pa tudi lonce in kozice, kakor daje Trgovski dom Stermecki, Celje.

d Krojači, šivilje, nešivilje! Pri krojevalni tečaj krojnega učilišča, Mestni trg 5, II. nadst., se prične 19. oktobra. Revnejšim na obroke. Berite zadnji »Domoljub«.

d Važna novost. Kakor je znano, preti vsakemu človeku nevarnost, da se mu začne zobje majati in da sčasoma izpadejo. Vzrok temu zelo razširjenemu pojavu je treba skoro brez izjeme iskati v zobnem kamnu. Navadno se odstranjuje zobni kamen na mehnični način, vendar se s tem ne more preprečiti tvoritev novih plasti. — Po dolgoletnih znanstvenih raziskavah in poizkusih se je dr. Bräunlichu posrečilo, v sulforicinoleatu najti uspešno sredstvo proti tvoritvi zobnega kamna. To res edinstveno sredstvo vsebuje sedaj davno preizkušeni in priljubljeni Sargov Kalodont. Z njegovo pomočjo se zobni kamen polagoma odstrani in prepreči nova tvoritev na povsem neškodljiv način. Tako izpolnjuje Sargov Kalodont sedaj tudi zadnjo zahtevo modernega negovanja zob: odstranjuje škodljivi zobni kamen.

Poravnajte naročnino!

g. Jože Gostinčar o Katoliški akciji in delavskem vprašanju ter g. Anton Marinček o okrožnici papeža Leona XIII. »Serum novarum« in delavskem položaju. Vabljeni vsi prijatelji.

Birna in društveni jubilej.

(Tomislav pod Krimom.)

Na rožnvenko nedeljo smo imeli sv. birno. Bila je zato tako pozna, ker smo popravljali našo župno cerkev, ki je bila v slabem stanju. Pred birno so bila končana zidarska in mizarška dela. Sedaj bo pa prenovljena še streha in potem nam bo cerkev res v ponos. — V soboto 3. oktobra smo sprejeli prevzo gospoda knezoškofa. Posebno pozornost so vzbudili pri sprejemu fantje, člani prosvetnega društva, ki so šli prevzičenemu nasproti na miljo naše župnije, na konjih in v narodnih nošah. Postavljenih je bilo tudi lepo število mlajev. Zlasti lepo pa je bila okrašena notranjina cerkve. Ta dan je bil zares lep praznik za našo župnijo. — Teden prej pa je obhajalo naše — Kat. prosv. društvo — 20-letnico obstoja. Ta jubilej je društvo praznovalo čisto na tihem. Pri sv. maši smo prejeli člani društva sv. obhajilo, v solski dvorani pa je imel g. župnik lep govor v katerem nam je pokazal, kako so prosvetna društva potrebna in koristna. Po govoru se je vršila lepa igra. Ob tem jubileju se je društvo spomnilo tudi svojega ustanovitelja, pokojnega g. Ignjaka gorjanskega, Jožeta Kubiča in mu je položilo na grob lep venec.

Prosvetno delo.

(Smarje pri Ljubljani.)

Kat. prosv. društvo Smarje priredi v nedeljo 18. t. m. v prosvetnem domu ob 15. in 18. kinopredstavo: »Moj fant«. Vsi vjdnodno vabljeni, da si ogledate ta zanimivi in zabavni film, zlasti ker bo vsebinska tako nizka, kakor pri sklopičnih predavanjih in ker take predstave še ni bilo v domu. Nadalje naznanjamo vsem članom in članicam, da bo v nedeljo 25. t. m. ob 15. v domu društveni občni zbor. Priušte polnoštevilo! Tajnik.

Mama, zamašite, zaklan sem!

(Smarjeta.)

Vsa okolica živi pod vtisom groznega, nečloveškega zločina, ki se je zgodil zadnje sredo zvečer v Gorenji vasi. Okoli 10. je sel 25-letni Gracnik Janez iz hišca proti hiši. Na dvorišču zapazi še ne 19-letnega V. Jožeta in ga vpraša: »Kaj se pa skrivata tod, domov pojdi spat! Tisti trenutek že čabi dva sunka z nožem v vrat in enega v prsa. Nesrečni Janez pribeži v hišo k materi in postelji in zakliče: »Mama, zamašite, zaklan sem! Mati skoči iz postelje in sprejme sina v naročje, a je po 10 minutah že izdihnil. Poklicani duhovnik ni mogel drugega, kot moliti za umrlega Janeza. Drugi dan so orožniki na lice mesta pripeljali morilca, ki se ni kar nič zgrozil nad svojo umorjeno živitvo. Ljudstvo je bilo do skrajnosti ogorčeno in le orožnikom se una morilec zahvaliti, da ni obracunal z njim. — Kaj je bil vzrok tega umora, je vsem uganka. Janez je bil miroljuben in prijazen fant. Teško prizadeto mater, družino in zaročenko vsi pomilujemo.

Pregled živine.

(Vojnik.)

Das 19. t. m. bo v Vojniku ob priliki Lukeževga sejma ponovni pregled vse v rodovnik živinorejske zadruge vpisane živine. Oni, kateri ste dali živino vpisali, kakor tudi drugi, ki imate lepe krave, jih przenieite ta dan na sejnišče brez potnega lista. Za to živino tudi ne bo treba plačati obć pristojbine. Za pregled živine so povabljeni strokovnjaki oblasti in kmet, družbe, živinorejci iz Vojnika, Smarjega. Nove cerkve in Frankoljvega, przenieite živino, da bo javnost vedela, koliko imamo lepe in dobre živine. Vsak živinorejec pa se naj vpiše v zadrugo, kajti čim več bo združnikov, tem večji dobiček bo od zadruge.

Novice izpod vinskih gor.

(Baka pri Krškem.)

Vso poletno dobo smo molčali. Zato povemo Janez nekaj novic: 2. julija smo dobili novega šupnika v osebi g. M. Bukovca. Krassen sprejem jasno priča, da so naši ljudje naklonjeni svojim dušnim pastirjem. Ni še gospod dolgo med nami, a že si je pridobil splešno naklonjenost. — Na Vnebohod so se dekleta na Slopnem navduševala za kat. skeljo. Fantje pa smo imeli svoj dan na Trški gori v avgustu. — Naši pevci so polnoštevilo pobili na pevski koncert v Ljubljano. —

13. septembra smo blagoslovili gasilski dom. — Na jugu države so položili v grob Žibertovega Lojzeta iz Čolin. Ugledno družino je zadelo to tem hujše, ker je tudi oče — gospodar padel v svetovni vojni. Lojzel Tovariš tvoj Ti kličemo; naj Ti bo lahka zemljin daljina, na svidenje v rajskih vrteh. — Kot rožni gaji so bili naši sadovnjaki v pomladnem cvetju. Bujno je rasla trta. 15. julij nam je prinesel točo, ki je mnogo vzela, v pomoč ji je prišla toča suša. Grozno je gospodarila toča 21. avgusta. Jesen nam je postregla še s slano, ki je uničila po toči preostalo ajdo. S skrbjo gremo zimi naproti. Živina nima cene, sena ni. Obloženega sadja nihče ne kupi, možička na slovnikih, denarja pa ni.

Radio

od 15. do 22. oktobra 1931.

Vsak delavnik: 12.15: Ploče — 12.45: Dnevne vesti — 13.00: Čas, ploče, borza — 17.30: Salonski kvintet. — Četetek, 15. okt.: 18.30 Gimnastične vaje — 19.00 Italijanska — 19.30 Srdobruvašična — 20.00 Pogovor z radiomaterjem — 20.30 Prenos simfoničnega koncerta z Budimpešte — 22.00 Čas, dnevne vesti — 22.15 Salonski kvintet. — Petek, 16. okt.: 18.30 Gospodinjino predavanje — 19.00 Francoščina — 19.30 Moji vtisi a poučevanju po Nenci — 20.00 Sokolska ura — 20.30 Prenos iz Belgrade — 22.30 Čas in poročila. — Sobota, 17. okt.: 18.30 Oblika, meje in možnosti kulturne filma — 19.00 Angleščina — 19.30 Zabavno živno — 20.00 Gospodarsko-obrtno predavanje — 20.30 Koncert muzike Dravske divizije — 22.30 Čas, poročila. — Nedelja, 18. okt.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.30 Še o drugih plemenitih kočuharjih — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Vesti, ploče — 15.15 Dekliška ura — 15.45 Operne arije pojeta a spremljevanjem salonskega kvinteta gđ. Zupanova in g. Jelačič — 16.15 Ljudska drama »Materin greh« (Ljudski oder) — 20.00 Slovenske zdravice poje kvartet »Glasbene Matice« — 20.45 Salonski kvintet — 22.00 Čas, dnevne vesti, Jenny-jazz. — Ponedeljek, 19. ht.: 18.30 Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa — 19.00 Četina — 19.30 Higijenska ura — 20.00 Večer salonskega kvinteta — 22.00 Čas, poročila. — Torek, 20. okt.: 17.30 Otroški kotiček — 18.15 Salonski kvintet — 19.15 Nencičina — 19.45 Erika in sociologija evanđeljev — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Čas in poročila. — Sreda, 21. okt.: 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Ruščina — 19.30 Henrik Ibsen — 20.00 Zabavno živno — 20.30 Simfonični koncert (prenos iz Zemuna) — 22.30 Čas in poročila.

NAZANILA

n Od Sv. Antona v Stangi. Jesenski romarski šhod pri Sv. Antonu v Stangi se bo vršil — kakor določeno — zadnje nedeljo v oktobru, 25. vrnoloka, na praznik Kristusa Kralja.

n Dramlje. Kakor vsako leto bo tudi letos na prijaznem gričku sredi vinskih gor pri cerkvi sv. Uršule cerkveni šhod in sicer pred godom v nedeljo 18. t. m. Slovensko sv. opravilo se vrši ob 7. drugo pa ob pol 11.

n Ziri. Kat. prosv. društvo na Dobračevci bo uprizorilo v nedeljo 18. oktobra ob 20 gledališko igro: »Zupan«, v treh slikah. Kot običajno bo pred igro petje cerkvenega zbora pod vodstvom gospoda Jobsta. Za zimsko sezono imamo več novih iger, ki jih bomo igrali, zato že sedaj vabimo vse naše prijatelje k našim prireditvam.

STARŠI! Izšla sta najstarejša mladinska lista »Vrtec« in »Angelček«. Naročite ju za svoje otroke v pouk, zabavo in razvedrilo. Lista sta tako poceni, da ju lahko vsak naroči. »Vrtec« 15 Din letno, »Angelček« pa samo 5 Din. — Uprava »Vrtea«, Ljubljana, Kolezijska ulica 1.

DAJTE OTROKOM »Vrtea« ali »Angelčka«, oba nudita prav tečno hrano za naše male. »Vrtec« stane 15 Din, »Angelček« 5 Din na leto.

Žena (v lekarni): »Ampak, natančno zapišite na steklenice, katero zdravilo je za konja in katero za mojega moža. Ne maram, da bi mi konj zbleel prav zdaj, ko imamo polno dela.«

Pravni nasveti

Poljasnilo. Vnovič opozarjamo, da in vprašanja ne moremo posamič odgovarjati, ampak le na tem mestu. Tudi poslanih dopisov ne vravamo.

Kapelica na meji. P. A. J. Leta 1906, ste bližnji sosedi darovali vsak nekaj, da ste zgradili kapelico. Vaš sosed je daroval zemljo. Letos sta pa sosedi, ki je zemljo daroval in drugi sosedi, ki ima zemljo poleg, pakicala zemljemerca, ki je premeril mejo in po tej meritvi stoji kapelica do polovice na zemlji soseda in njegovega mejaša. Ta mejaš pravi, da bo del kapelice, ki stoji na njegovem svetu, podrl. Tik do sredine kapelice je tudi že zgradil njivo. — Če sta se sosedi in njegov mejaš letos dogovorila, da bo mejo med njima odmeril zemljemerec, potem morata to mejo oba sedaj priznati za pravilno. Kapelica je skupna last vseh posestnikov, ki ste je postavili. Mejaš ne sme kapelice, v kolikor stoji na njegovem svetu, podreti, če pa sme zablevati od lastnikov kapelice le na tem kraju običajno vrednost za zgradeni svet.

Priprava stavbane zemljo. Z Dolenjske. Živite na posestvu strica, ki se stano nahuja v Ameriki. Vaš sosedi, ki je pred par desetletji kupil sedanj domaćino, pa je začel siliti v svet Vašega strica, ki se v Ameriki temu ni mogel upirati. Poseganje v stricjev svet je bilo že tako, da je sosedi predlagal počitanje spremenjene mejne črte v zemljiški napi. Sedaj ste pa vi od strica pooblaščen, da upravlja in skrbite za njegovo posestvo. Sosedu hočete nepoštenim putem pridobiti zemljo zoper nazaj vzeti. Kako? — Ugotovite najprej, koliko kvadratnih metrov zemlje bi po Vašem mnenju moral sosedi vrniti. Če gre za malo površino, vam svetujemo, da za nazaj vse skupaj pustite; za v bodoče pa poskrbite z vidnimi mejami, da bo vsak na svojem ostal. — Če je sedaj draga vidna meja, do kam da uživati eden in drugi soproj svet, potem bi morali s taibe prisiliti mejaša do priznanja Vaše lastnine do sporne meje sveta. Pravdo bo dobil sosedi le v slučaju, če se mu bo posrečil dokaz, da je sporno zemljo naš 30 let mirno vžival. Če tega ne bo mogoče dokazati na licu mesta, bo to draga pravda, ki se tudi radi »principa« ne izplača. V sedanjih težkih gospodarskih razmerah je taka pravda luksus, ki se nobeni mu mejašu ne izplača.

Poravnava radi odškodnine. S. & B. Neko osebo ste najprej po nesreči lahko telesno poškodovali. Če za to osebo ste dobili vabilo odvetnika, da se zglasite pri njem radi izvensodne poravnave. Nato ste šli k odvetniku in ponudili ste za odškodnino za vse skupaj 1000 Din; odvetnik na to ni pristal. Govoril je o velikih pravih stroških tako, da ste končno radi ljubelega mira pristali na znesek 2000 Din in podpisali tozadevno poravnavo. Kaslu nato ste pa zvedeli, da Vas dolžna oseba sploh ni nameravala tožiti, ampak da je le hotela izsihiti od Vas denarja, ker je bila poškodba povsem malokostna. Vprašate, če lahko to poravnavo preključite. — Ne. Sami priznate, da ste zakrivilili poškodbo. Če je bila poškodba majhna ali velika, v tem primeru ni važno. Važno je le, da ste bili dolžni škodo poravnati. Glede višine te odškodnine je bil med Vama spor; sami ste ponudili 1000 Din. Nasprotnik pa je zvišal zahtevo na 2000 Din, na kar ste pristali. S tem je bila sklenjena poravnava, s katero so se dolžni dvomiljive pravde dohčeli tako, da je vsaka nekaj popustila. Tudi radi prikratbe za nepopolno vrednost poravnave ne morete spodbiti.

Izprememba rodbinskega imena. R. F. M. Kako se doseže izprememba rodbinskega imena? — Izpremembo rodbinskega imena more dovoliti ban onemu, ki po dovršenem 21. letu starosti dokaže, da ga rodbinsko ime, ki ga je dobil z rojstvom, odmevno s pozakonitvijo ovira brez lastne krivde v postenem prizadevanju za vsakdanji obstanek, ali da mu sicer povzroča bistveno škodo. Izprememba rodbinskega imena se mora dovoliti, če meri v glavno na to, da se lažjeje identificirajo osebe istega rodbinskega imena. Prošnja za spremembo rodbinskega imena je treba vložiti pri občinskem oblastvu prve stopaje (okrajnem, mestnem nabeštvo). Priložiti je potrebna dokazila o razlogih, radi katerih se prosi za spremembo. Prošilec sme v prošnji navesti več rodbinskih imen, izmed katerih želi dobiti eno po odločbi oblasti. Izpremembi rodbinskega imena more ugovarjati oni, čigar pravice in interesi bi bili z ugodno rešitvijo prošnje oškodovani ali resno ogroženi. Odlohrivni zahtevanega rodbinskega imena morejo ugovarjati le nositelji istega rodbinskega imena. Proti odločbi bana o izpremembi rodbinskega imena je dopustna pritožba na ministra za notranje zadeve vsem onim, ki nosijo isto rodbinsko ime. Pritožbe se vlagajo v roku 15 dni.

Zapet kaluk. M. G. T. Obvezni ljudskeje delo odnosa odškodnine zadene vsakega davkoplača.

alka ne glede na starost in sposobnost za delo. Zato morata plačati odkupnino tudi 75- in 75-letna starčka, ki plačujeta davek, čeprav sta nesposobna za delo.

Vstop v policijsko službo. F. S. S. Na tem mestu smo že pisali, kakšne pogoje mora imeti kandidat za policijskega stražnika ali agenta. Višje šolske izobrazbe zakon ne zahteva. Kandidat mora znati čitati, pisati in računati. Seveda je razumljivo in tudi zakon tako pravi, da imajo prednost kandidati z večjo splošno naobrazbo ali osebe, ki razpolagajo v zvezi s svojim prejšnjim poklicem s posebnimi osebnimi ali strokovnim znanjem in dalje odsluženi podčastniki. Glede prostih mest in vložitve prošnje se informirajte pri najbližnji upravi policije.

Jarek ob banovinski cesti. A. F. J. Cestna uprava ima ne samo pravico ampak dolžnost izkopati ob cesti jarek, kamor se bo odtekala voda. Jasno je, da se izkopani material ne more metati na cesto, kjer bi oviral promet. Vaše pritoževanje pač ne bo našlo pri nobenem oblastvu uvaževanja, ker škoda, ki se vam baje dela, ne more biti tolikšna, da bi se vsled nje opustilo izkopavanje potrebnega jarka ob cesti. Ničče vam pa ne sme naložiti delati škode. Če jo dela, lahko zahtevate odškodnino.

Izgubljena pisma. S. P. S. Ne moremo vedeti, kakaj vaših pisem naslovljenec ni prejel. Mogoče naslov ni bil zadosti točen. Nemogoče se nam pa zdi, da bi pošta ne bila od vas sprejela priporočena pisma, če ste ga pravilno frankirali. Če pa se je to res zgodilo, se pritožite na pristojno upravo pošte.

Profesorska. Gast je vprašal natakara, kakaj je vedno tako nabrskan, kadar pride profesor Lukan. »Ja, pomislite,« je razložil natakara, »gospod profesor je tako raztresen, da je oni dan v pljuvalnik vrgel dva dinarja, meni pa je v roko pljunil.«

Naravne sile. »Vodne sile bi morali v Jugoslaviji še bolje izrabiti.« — »Veste kaj, povejte to moji ženi, ta se na to razume.« — »Kaj mi poveste? Mar je tehniko študirala?« — »Kaj šel Toda neverjetno je, kaj z njenimi solzami vse doseže pri meni.«

Angleški prestolonaslednik v Lurdu

Iz Biarritza je waleški princ pred kratkim nepričakovano obiskal Lurd. V spremstvu prijateljev je pristal z letalom ravno v trenutku, ko se je imelo začeti blagoslavljanje bolnikov. Ob vratih roženenske cerkve tik nosilnic, na katerih so ležali bolniki, je prisostvoval ceremoniji. Zasedoval je dogodka z velikim zanimanjem. Ko se je vtila huda ploha, je princ vztrajal na svojem mestu in si je samo zavihal ovratnik. Vidno je bil ginjen, ko je zaslišal prošnje pesmi v angleškem jeziku, zakaj slučajno so bili v njegovi bližini angleški romarji. Med blagoslovom z Najsvetejšim je princ pokleknil kar na mokra tla, kakor je videl, da so to storili okoli stoječi. Sele po končani ceremoniji in ko se je nekoliko časa sam zadržal v votlini, so romarji zaznali za njegovo navzočnost. Privedili so mu prisrčne ovacije. Delj časa se je princ mudil v zdravniškem uradu, kjer mu je vodilni zdravnik opisal delovanje urada. Enako se je zanimal tudi za angleški romarski vlak. Navzočnost angleških romarjev ga je zelo presenetila in hotel je vedeti vse podrobnosti. Vprašal je tudi po angleških bolnikih in je izrazil svoje občudovanje, da jih ne more osebno obiskati v bolnišnici, ker mora biti ob določeni uri zopet nazaj na letališču.

Ta obisk angleškega prestolonaslednika v Lurdu je velikega pomena: kajti od vladanja Karla II. še ni noben dedni princ angleške krone prisostvoval ceremoniji katoliške cerkve, izvmožke Edvarda VII. Ta je tudi kot prestolonaslednik obiskal lursko votlino. Tudi on se je razkrite glave udeležil ceremonije. Kakor pripoveduje takratni šef-zdravnik »Hospitalite« v svojem dnevniku, je prestolonaslednik nekega angleškega častnika, ki se ni odkril, po svojem adjutantu pozval, naj to takoj stori. Drugič je Edvard VII. obiskal Lurd že kot kralj.

Nezavedni mrlič

Pod tem naslovom poročajo sovjetski listi o dogodku, ki je menda precej razburil javnost. V nekem večjem ruskem kraju je umrl mali obrtnik. Vdova je pohitela v urad, ki deli pokopališke nakaznice, pa so jo zavrnili. Njen pokojni mož je bil kot »nezaveden državljani« dosledno zasebnik in ni poskrbel za članstvo pri katerikoli strokovni organizaciji. Zato so mestne oblasti odgovorile, da se ne morejo pobrigati za mrliča. Vdova je najela izvoščka in peljala krsto s pokojnikovim truplom na pokopališče. Grobar seveda ni hotel brez nakaznice sprejeti mrliča. Ogorčena žena je pustila krsto pred vratni in odšla, češ, naj napravijo z njo, kar hočejo. Grobar pa je poklical stražnika. Ta je poiskal izvoščka in nekaj ur pozneje je krsta zopet stala pred vdovnim stanovanjem. Zdaj je posegel vmes hišni odbor, ki je po daljšem sklicevanju na zdravstvene predpise dobil dovoljenje, da odda mrliča anatomskega zavodu na univerzi. Vdovi pa so vrnili krsto, naj jo sežge, proda ali pa prihrani zase.

Samopomoč ruskega delavca

V kako kritičnem položaju se nahaja preskrba z živili ruskega ljudstva in posebej delavstva je razvidno že iz dejstva, da je ljudski komisar za prehrano Mikojan ponovno vložil prošnjo za odpust, ker vidi, da je nemogoče, da bi preskrbovanje z živili zadostno funkcioniralo. Medtem pa si delavci pomagajo sami, kolikor morejo in znajo. In sicer na ta način, da zapuščajo obrate, kjer so tako slabo preskrbljeni z živili in si drugod iščejo služb — mnogokje pa tudi že s tem, da si s silo preskrbe neobhodno potrebni živež. Iz poročil je razvidno, da je v zadnjem času na mnogih krajih prišlo do spopadov med delavstvom in policijo. Vodja milice, Głiebowski je bil 31. avgusta ustreljen, ker je hotel preiskati vlom delavcev v kolektivno skladišče Maksimenko pri Kostrowel.

V Grazinje je prišlo ponovno do krvavih bojov zaradi slabe prehrane. V Petrovsku ob Baltiškem morju se nahajajo velike zaloge žita, pripravljene za izvoz v Perzijo. Mnogiča sestradanih

50

RAZNO

Gospodična Čudomila je zelo brhka stvarca. — Dela se, kot da bi bila 16 let stara, govori kot ena z 20 leti, oblači se za 25 letno, izdaja se za 29 letno, je obhajala nedavno svoj 30. rojstni dan in ima v resnici že 45 let!

Praktična odredba. Mokoška »Pravda« poroča, da je zmanjšalo po kolo-dvorskih rekonvalescenčnih v Odesi in okolici vsak dan po več žlic. Zasedovanje latov je ostalo brezuspešno. Zveza nabavljajnih zadrug, ki ima restavracije v najemu, je naposled odredila, naj preluknjajo natakarji z žebli vse žlice. Gostje sicer godrnjajo, toda odredba je pomagala; latvine so izcetale. Ničče si ne upa krasti žlic, ki jim je na takšen način zaznamovan izvor.

Leben in Lebenova sta prišla v Ljubljano in ker se še nikoli nišla vozila s tramvajem, sta pred državno bolnico stopila v voz. Ko je tramvaj privozil čez šentpeterski most, je sprevodnik zaklical: »Ambrožev«, in izstopil nek gospod. Pred Kostain domom je zakli-

Mina Boštjanova

Roman

Nemško spisal Paul Keller, prevedla Marija Kmetova

»Veselje? Kako da veselje zame? Ali je zame še kje kako veselje?«

»Lojze je tu!«

Starka je planila pokoncu, njene trudne oči so ji zažarele, zakrtila je z rokami, hipoma je bila spet pri moči.

»Lojze? Moj Lojze? — Kje — kje?«

»Ga grem iskat, mati! Sestra, dajte materi še enkrat zdravilo in potem pojdlite, prosim, dol, dokler vas ne pokličem!«

Le s težavo je spravila brata po stopnicah navzgor. Štirikrat je obstal in ni hotel iti naprej. Oklenil se je oprijemalca.

»Nočem! Saj si me gotovo nalagala. Vse vedo.«

»Ne, Lojze, ničesar, ničesar ne vedo. Glej, da se sam ne izda!«

»Kaj naj pa rečem?«

»Tak reci, da si zdaj v mestu.«

A še pred vrati se je hotel obrniti. Pa ga je trdo prijelja za rame, odprla vrata in ga potisnila v sobo. Mina je stopila v zadnji kot sobe in videla, kako so grešniku zastajali koraki, in slišala, kako je mati prestrašeno vzkliknila, a v tem vzkliku je bila vendarle vriskajoča radost. Videla je, kako se je mati nevdržepa jokala od sreče, kako je spet in spet iskala besed, pa jih le ni mogla izgovoriti, kako je razprostrla roke po sinu, ki je nemo stal pred njo. Slednjije je dejal:

»Kako Vam je, mati?«

Jecljajoč smeh je bil v besedah, ko je dejala:

»Meni je zelo dobro!«

Nato je moral prisesti. Gledala ga je vsa blažena in ljubeča.

»Zahvaljen, Lojze — da si prišel.«

Ponudila mu je roko. Dasi je bilo Lojzetu neznanško sitno, je vendar posegel po roki in jo pobožal.

»Mina! — Mina!«

»Kaj bi radi, mati?«

»Ali vidiš, Mina, kako je dober! Prišel me je obiskat — ker je vedel — da sem bolna — roko mi je pobožal — kako je dober!«

Vsa upehana je zaprla oči in za nekaj minut tiho obležala. Lojze je hotel tiho vstati in se odstraniti. Mina mu je s pogledom ukazala:

»Ostani!« Čez čas se je mati spet zavedala. In spet je sina ljubeče pogledala.

»Prišel si — dolgo te ni bilo — nič nisem huda nate — prav nič — nič mi ni treba praviti, kje si bil — zdaj si tukaj!«

Spet mu je podala roko in spet jo je pobožal. In nato jo je pobožal po čelu. Tedaj jo je prešinila taka sreča, da ni občutila nobenih slabosti. Pozorno ga je pogledala in rekla:

»Ali se ti slabo godi, Lojze?«

»Ne!«

Potipala mu je rokav in posvajkala blago.

»Lepo obleko imaš, Lojze. In bel ovratnik in lepo ovratnico. Dobro ti je. Oh, kako me to veseli! Ali imaš tudi suknjo, Lojze? Zima je.«

»Tudi suknjo imam.« je iztisnil glas iz grla.

»Pojdi pojno, pokaži mi jo!«

ljudi je vdira v skladišča in jih isropala, to pa zaradi tega, ker direktno strada, medtem ko so izvažajo v inozemstvo ogromne količine žita. Vojaško posredovanje je prišlo prepozno.

Mnogo pregulav dela boljšeškim diktatorjem skrb, kako zadostno preskrbeti z žitili novonastala velika industrijska središča. Ze sedaj so proge zaradi izvoza v inozemstvo natrpane z vlaki in je promet zelo nereden. Na progi okrog Omska stoji do 5000 vagonov žita, ki je prišlo iz Sibirije in se vedno prihajajo novi transporti. Prometni minister Rubinovič se je osebno odpeljal v Omsk, da posreduje.

Stalinove obljube o izboljšanju delavskega položaja so torej slejkoprej le — obljube.

Družinska pratika 1932

se že dobi v vseh knjigarnah in trgovinah Slovenije!
Segajte po njej!

Nov sistem. Repečnik je prišel s tremi otroci v gostilno ter zase naročil najboljšo kosilo, pol litra dobrega vina, otrokom pa vsakemu po tri prestre. Ko je odkosil, je poklical natakarja ter ga prosil, naj nekoliko popazi na otroke, on pa da gre v trafiko, da si kupi cigar. Čas pa je potekal, tako da je končno dejal natakar: »Ampak, otroci, vaš oče pa dolgo izostaja.« — Vsi hkratu so odgovorili: »Šaj to ni naš oče.« — »Kaj pa je potem?« je dejal prestrašeni natakar. — »Zunaj na cesti smo se igrali, pa je prišel ta gospod ter nas vprašal, če maramo preste jesti in ker smo rekli da, nas je vzel s seboj semkaj...«

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Obotavljal se je. Minine oči so mu ukazale: »Pojdi ponjo!« Lojze je vstal. Mati se je prestrašila.

»Ali te dolgo ne bo nazaj?«

»Ne, ne,« je rekel Lojze, »suknja visi spodaj.«

»Pe še pokrij se,« mu je pri vratih zašepetala Mina.

Lojze je prišel v suknji in s klobukom na glavi. Materine oči so ga božale.

»Videti si — ko kak — imeniten gospod — ah — kako sem vesel!«

Omedlela je.

Lojze se je splazil po stopnicah nizdol. Mina je šla z njim. Spodaj v sobi ji je rekel:

»Mina, zdaj pa grem.«

»Kam?«

»No — nazaj v ječo.«

»Imaš še dovolj časa. Do pojutrnjem zjutraj.«

»Nimam časa. Ne vzdržim več tu. V ječi je bolje. Daj mi denarja za vozovnico!«

»Jesti moraš še — prespati se moraš.«

»Ne morem jesti in nočem spat. Koliko stane vozovnica?«

»Dvajset dinarjev šestdeset.«

»Daj mi dvajset dinarjev šestdeset!«

»Ne več?«

»Ne; več ne!«

Mina je stopila k blagajni in vzela dva stotaka, Lojze je imel še en dan časa. Teško se je borila s seboj, s svojim upanjem in strahom. Slednjič je položila stotaka nazaj, odštela dvajset dinarjev šestdeset, odšla v kuhinjo, pripravila kruha, gnjati in jajec in se spet povrnila k Lojzetu. Dobrohotno mu je rekla:

»Lojze, zdajle ne moreš nazaj. Noč je. Vlak se šele jutri zjutraj odpelje. Ostani še dotle!«

Vzor-človek današnjemu svetu

Tudi današnji ljudje, o katerih toliko tožimo, imajo svoje vzore. O znanem ustanovitelju gotovega telovadnega sistema Tyršu je zapisal n. pr. njegov poznavatelj L. Jandásek v knjigi: Dr. Miroslav Tryš, med drugim na strani 115: »Ko je Tyrš iskal vzor za vzgojo brezhibnega in popolnega človeka, je segel zavestno po vzoru, kateri je bil časovno in prostorno že oddaljen ter prevzel od starih Grkov vzor popolnega in harmonično vsestransko razvitega človeka. Krasni in dobri človek, kakor se je Tyršu razodeval, človek junaškega, kulturno zrelega in moralno neomadeževanega naroda starih Helenov, naj bi postal tudi vzor novega češkega človeka, da bo začetnik novega čilejšega pokolenja.« V tem smislu govori Tyrš tudi sam: »Nikdo ni postavil večjega in realnejšega cilja za vzgojo človeštva kakor grški narod. Skladnost je bila Grkom geslo, katero so iz globlin narodne duše odkrili in katero so prvi njihovi nositelji z jasno zavestjo objavljali. Nobena poznejša doba ni mogla kaj boljšega postaviti na mesto onega klasičnega vzora.« —

Zares! Krasen vzor starih Grkov novodobnemu človeštvu pa le v besedah in na papirju. Zakaj, če vprašamo sodobne grške in rimske pisatelje o tem vzor-človeku, potem nas spreleti groza. Čujte, kaj pravi grški pisatelj Pavzanija! Zavrženost, pravi, je dosegla svoj višek, osvojila si je vso zemljo in vsa mesta. In rimski modrijan Seneka govori o nravni propalosti svojega časa takole: Vse je napolnjeno s pregreho in zločinom in zastoj je vsako omejevanje slabega. Razvnela se je takorekoč straho-

vita tekma v zlobi; pregrešna sla je vsak dan večja, sramežljivost manjša. Vse spoštovanje do dobrega in pravičnega je uničeno; željnost uživanja se širi. Sramotna dejanja se nič več ne boje luči, marveč se gode javno, in tako daleč je zašla zavrženost v ljudstvo in si je osvojila srca vseh, da nedolžnost ni samo redka, marveč je sploh nikjer več ni. In s paganskimi poročili o teh vzor-ljudih se vjemajo do pike tudi krščanska sporočila. »Bog,« n. pr. piše sveti Pavel o njih, »jih je prepustil nesramnim strastem, izpriženemu poželenju, da so polni vse krivice, hudobije, nečistosti, lakomnosti, napačnosti, polni nevoščljivosti, ubijanja, krega, goljufije, hudodelnosti; podpihovavci, obrekovavel, Bogu sovražni, zasramovavel — prevzetni, napuhneni izmišljenjaveci hudobij; staršem nepokorni, razuzdani, brez ljubezni, brez zvestobe, brez usmiljenja...« (Rim 1, 26—32).

Stari modernim ljudem vzor-človek je torej bil brez zvestobe, brez ljubezni, brez usmiljenja. Seveda, kakšen pojem pa je imel o človeku in njegovem dostojanstvu Duše, ki je v človeku prava podoba božja, ta vzor-človek ni vpošteval! Odtod žalostna usoda vseh slabih, nizkih, pomoči potrebnih: žena, otrok, sužnjev, ubožcev, bolnikov.

Žena je veljala za potrebno zlo, da oskrbuje hišo, rodi otroke in služi možu neomejeno, po suženjsko. Imela ni nikakršnih pravic in navadno tudi nikake vzgoje. V zakonu, ki ga ni sklepala po svojem srčnem nagonu, marveč le po samovolji očetovi, je morala trpeti veliko sramote in poniževanja, in mož jo je lahko zavrgel, takorekoč kadar je hotel. — Otroke, zlasti če so bili slabotni je paganski vzor-človek poljubno odmetaval, da so umirali gladi in mraza. — Sužnjev je bilo med pa-

»Nočem! Če mi ne daš dvajset dinarjev šestdeset, pa ne morem nazaj.«

»Ali nočeš več? Šaj moraš spotoma kaj jesti, piti!«

»Ne bom ne jedel ne pil.«

Tedaj je bila Mina prepričana, da Lojze resno misli na povratek v kaznilnico. Smrt je pač najvplivnejša pridiga. Sla je po denar in brašno. Tedaj je premagala žalost in razburjenje zadnjih ur in dejala je:

»Lojze, ti si najstarejši sin Boštjanovihi! Če ti je za domačijo, ti prisegam, da jo dobiš! Toneta in mene boš izplačal in midva si poiščeva kaj drugega.«

Nasmehnil se je. Kadar se izgubljen človek nasmehne, tedaj Bog položi roko nanj.

»Ne, Mina, tak podlež, taka propalica ne spada semkaj. Že v ječi mi je prišlo tole večkrat na mar, zdaj pa vidim, da je to tudi res! Svoj živ dan ne pridem domov! In zdaj grem.«

»A šele jutri zjutraj, Lojze, prvi vlak se odpelje že ob petih. Že ob pol štirih lahko greš; nihče te ne bo videl.«

A vse je bilo zaman, dejal je, da ne more več ostati, da ne gre nič več k materi.

Vstal je, a ona mu je zastavila pot. Navzlic temu je šel.

»Lahko noč, Mina! Ko se bodo mati prebudili, pa jim povej, da jih pozdravljam in da nisem utegnil dlje ostati v hiši.«

Za Mino Boštjanovo je bil ta dan najtežji in je bila noč najhujša. Proti jutru te noči je mati umrla, ne da bi se bila prej zavedela. —

Gospodarnik Jože se je z mnogimi naročili zarana odpeljal v mesto. A nekaj je naredil sam od

cal: »Krekov« in zopet je izstopil gospod. Pred Majerjem je zaklical: »Stritarjevac« in izstopila sta neki gospod in gospa. Lebnova dva sta strmela, češ, kako le ljubljanski sprevedniki vse ljudi poznajo po imenih. Pred pošto je zopet dejal: »Prešernovac« in zopet sta izstopila mož ter žena. Leben je silil, češ, tu morata izstopiti. Pa mu ona zašepete: »Ne kaži se, da si tako neveden, po čakajva, da oni mož pokliče tudi naju!«

Na trgu. »Ali pa so ta jajca tudi sveža?« »Toda, gospa, če vam pa povem, da so bile prav za vas posebej skokodakana.«

Pri fotografu. Fotograf: »Ali bi radi veliko ali malo sliko?« Brnula: »Malo.« Fotograf: »Potem pa prosim, zaprite usta.«

Hišo je zapustila - pač ku. — Leta 1880 je v Parizu umrla samska koncertna pevka Mlle Dupuy. Ta pevka je imela vdomačenega pajka, ki jo je vedno poslušal, ko je v svoji sobi pela in igrala na klavir. Po njeni smrti je zapustila svojo krasno hišo dotičnemu pajku.

Pol znamenja za celo svetlo. V Berlinu je neki človek vrgel v avtomat za znamenje 15 plem-

Rešena poroka.

Anica čaka na svojega ženina. Za poroko določena ura je že prošla, ženina pa še ni. Končno pohi ti eden izmed sorodnikov k ženini Stankotu ki se nahaja v obupnem položaju. Valed glavobola mu je bilo kakršnekolik dejanje nemogoče. Stankotov prijatelj ne izgublja časa, da bi popraševal po vzroku glavobola, ampak takoj razlopi dve Aspirin-tableti, kateri je imel vedno pri sebi v pol čaše vode in ji da ubogemu Stankotu izpiti. Sele po poroki je mlad soprog izdal skrivnost svojega ozravljenja in pripomnil ženki: Glej, da bodo v našem gospodinjstvu vedno Aspirin-tablete.

ganskim vzor-človeštvom več nego tri četrtine. Bili so popolnoma brezpravni, navadna živina, s katero so smeli gospodariti početi, kar se jim je zljubilo. Nezasišane stvari sporoča zgodovina, kako so jih tepili, trpinčili, morili. — Kdo bi potem od take živalske krvočnosti še pričakoval ljubezni ali usmiljenja do siromakov, ubožcev, bolnikov? Niti enega zavoda ne pozna zgodovina, ki bi ga bili paganski vzor-ljudje zlasti v službi vere ali države ustanovili v pomoč bolnim, oslabelem, hirajočim, nesrečnim. Besede dobrodelnost paganski vzor-čljudje sploh poznali niso.

Mož, ki pozna sodobnega človeka, nemški vzgojni pisatelj Foerster piše o njem: »Iznašel je debele Berte, zemljeka in vodna in zračna torpeda, ognjemete, ki v sekundi spremene kompanije vojakov v ogtje, poslal v zrak brneče ptice, ki mečejo ogenj na ljudi, pokrli širne ravni z debelo meglo cijanovih in fosgenovih plinov in uničil vse življenje na zemlji in pod njo in danes samo še čakamo, da bo patentirana iznajdba, s katero se bo Evropa z radijem in ekrazitom izpustila v zrak. — Ustvaril nam je sistem svetovne trgovine na velekapitalistični podlagi, toda pri tem už-

pletel svet v tako bedo, zanetil take revolucije v njem, vsenavzkriž prelival kri v takih vojnah, kakršnih zgodovina malo pozna, itd., itd.

Ne, stari pogan nam ne more biti vzor-človek. Mi ga odklanjamo na celi črti. Zakaj resnična je beseda istega pisatelja: »Sovraštvo med narodi in plinska vojna, razredna borba in razkroj vseh gospodarskih varnosti so poslednja konsekvence izločitve nadnaravnosti iz človeškega življenja; ne z življo-človekom, marveč z Bogom-človekom se da prava človeška kultura zasnovati in ohraniti.«

Za kratek čas

Žena je bila v letovišču, mož pa si je sam kupal. »Po čim so jajca?« je vprašal na trgu.

»Tucat 15 dinarjev, ubita pa po deset dinarjev tucat.«

»Dobro, ubijte mi jih dva tucata.«

Mlad »kramar« je snubil svojo izvoljenko: »Da, vse svoje premoženje polagam k vašim nogam.«

Ona: »Kolikor mi je znano, to premoženje ni veliko.«

Snubač: »Vem da ni, ali vseeno se bo zdelo ogromno poleg vaših tako drobnih nožic.«

Tratar (na policijski stražnici): »All ste dobili morda steklenico slivovke, ki sem jo pozabil v tramvaju?«

Stražnik: »Steklenice ne, pač pa smo pravkar našli v jarku onega, ki je žganje našel in spil.«

Slikar že pol leta ni prodal nobene slike in trda mu je predla. Ko se je končno v ateljeju pojavil bogat gospod, je pa hotel svojo revščino prikriti ter na vse načine bahal. Toda računal je brez svoje žene. V tem hipu je namreč vstopila, vsa umazana in zanemarjena, misleč, da je mož sam ter dejala: »Ali hočeš imeti krompir kuhan, ali pečen?«

Slikar je bil v zadregi, a znal si je pomagati rekoč: »Vprašajte gospo.«

Drakstar je prinesel k Sutnerju slabo uro v popravilo. »Seveda, napako sem napravil s tem, ker sem uro spustil na tla,« je dejal.

»Ar je nekaj časa ogledoval razbito koleso, nato pa rekel: »Ne, napako ste napravili tedaj, ko ste jo spet pobrali.«

»Jaz kuham in pečem zate, a kaj imam od tega? Nič.«

»Vesela bodi in Boga zahvali, da nimaš nič, kajti jaz imam od tega želodčne bolečine.«

Nekaj dni po poroki sta mlada dva pričela ogledovati darila, ki sta jih prejela ob tej priliki.

»Ampak, žlice, ki jih je poslala teta Barba, niso srebrne, pač pa iz aluminija,« je dejala ona.

»Ali ti poznaš, kakšno je srebro?« je vprašal mladi mož.

»Ne, ne poznam, pač pa poznam teto Barbo.«

Ona: »Kupiva si radio aparat, ta nam vse pove.«

On: »Ali tudi pove, kje naj dobim zanj denar?«

51

gov, a namesto, da bi padla iz avtomata cela znamka, je je padlo samo pol. Priletil je to polovico mirno na pismo, opisal na zadnji strani ovitka svoj slučaj in je vrzel pismo v nabiralnik. Pošta je pismo brez nadaljnega dostavila na pravi naslov. Te pol znamke smatrajo zbiratelji za takšno redkost, da ponujajo naslovniku zanjo že sedaj velike vsote.

Bogat morski ropar. V začetku 19. stoletja je bil eden največjih in najbolj nevarnih morskih roparjev Stokwell Angel. Ta mož si je naropal silno imetje, od katerega je lahko mirno živel do svoje smrti l. 1897. Svoje premoženje je naložil nekaj v obširnih zemljiških ob rekli Temzi v Londonu, nekaj milijonov pa je zapustil v gotovini. Za to dedščino, ki je v teku let narasla že nad 60 milijonov funtov šterlingov, se še sedaj pripravljajo njegovi sorodniki oziroma njihovi potomci, ki se prav nič ne strahujejo svojega bogatega prednika-roparja. (1 funt je 276 Din).

Smrt človeka — krogel. Vse tisoč gledalcev je

sebe. Brzojavil je v kaznilnico in prosil, naj mu brzojavno sporočijo, ali je Lojze Boštjan došel tja. Odgovorijo naj le: »Dospel. Kaznilnica.« Že krog enajstih dopoldne je prejel Jože v gostilni, kamor je naslovil odgovor, sporočilo: »Dospel. Kaznilnica.«

»To bo Miso zelo potolažilo,« si je dejal Jože in skrbno vteknil brzojavko v žep.

30.

Čas! Kaj se zmeni za ljudi! Sprejema jih in jih odslavlja. Danes tega, jutri onega. — Veter je prav tako radostno pihljal krog svežega groba Boštjanove matere, ko krog koleslja, s katerim sta se učitelj Novak in gospa Olga peljala v loško šolo. Isti veter se je igrajkjal in s prstki bobnal po oknu Lojzetove jetniške celice, in isti veter je nejevoljno spremljal prvo pesem, katero je učenik zaigral na harmoniju v svojem novem stanovanju pri Boštjanovih. Veter se šali s srečnimi ljudmi, s svetimi pesmimi, z jetniki, z grobovi. Posmehljivo žvižga po svoje, se požvižga na človeško življenje.

»O, hudo bi bilo, če ne bi človek imel druge domovine, ko maked tega govna, ki mu pravimo zemlja!«

»A tisti, ki vedo, da so kljub vsem nadlogam, vsem neuspehom, navzlic vsej revščini in vsej minljivosti neumrjoči otroci božji; tisti, ki se tega zavedajo iz vere in hrepčenja, tisti so v vetru in času pokoncu — ljudje in so močni.«

In taka je bila Mina Boštjanova.

Ona ni jadikovala, se ni divje upirala, ni omahovala ali celo obupavala.

»Delo!«

To je bila njena beseda. Dobra beseda, ki je bila

ko hrastova palica, na katero se je oprla, če ji je hotelo spodrsniti.

A najsi je delo še toliko upravičeno slavljen in hvaljeno, in najsi je res, da brez dela ni življenja, in je delo najdragocenejše vino, katerega nam pičlo odmerjeni čas nataka v čaše življenja — vendar ni edino delo tisto, kar bi nas osrečevalo. Srce nam koprni po veselju, in veselje, ki izvira iz dela, je sicer čisto, a je trpko in težko zaslužno.

Kje je sreča?! Kje je blaženost, ki bi jo dosegel tudi brez dela, se človek izprašuje. Jaz hočem biti srečen, jaz moram biti srečen! Nočem pa, da bi si moral to srečo prigrati in jo plačati; sreča naj pride sama do mene, naj pride ko kaka prijazna, darežljiva vila! Nočem, da bi si moral na sejmišču svojih dni z garanjem primešetariti to borno številce radosti. Da bi bil srečen, da bi enkrat samkrat v življenju dosegel veliko srečo!

Tako govorijo skoraj vsi ljudje. In tako se tudi poročajo, tako hlastajo za boljšimi stolčki, tako si kupujejo srečke, tako upajo zmeraj na veliki čudež, ki se bo nekoč zgodil zanje.

Mina Boštjanova ni zadela nobene življenjske srečke. Ker je prestala toliko neviht in ji je slana toliko pomorila, ji je začelo na njeni poti, ki je bila vsa zledenela, polagoma drsesti. Imela je le še hrastovo palico, na katero se je opirala: imela je samo še delo. Delo jo je krepilo. Palica je bila dobra. Le to je, da ni imela nikoli cvetja. —

A Minino srce se ni zmrznilo, dasi so ji začla vsa solnca. Zmeraj jo je še veselila zemlja, ko je šla z zvestim Jožetom po dvorišču ali sta hodila skupaj po njivah in travnikih ali se je na večere za mizo razgovarjala z njim o gospodarsivu in ni nikoli videla primanjkljaja, nikoli zapazila nereda.

Odvetnik: »Čudno, da ste se lotili ponarejati tako majhen denar, kot je dinar.«
 Obtoženec: »Gospod doktor, z malim je treba začeti.«

Hišni gospodar je zopet potrkal na vrata gostača.

»Prav žal mi je, a ta teden ne morem plačati stanovanja,« je dejal najemnik.

»Toda tako ste rekli prejšnji teden in ne vem koliko tednov že,« se je razjezil gospodar.

»No, mar nisem ostal mož beseda?«

Sodnik: »Že zopet ste tu? Ali vas ni prav nič sram, da tolikrat prihajate sem?«

Obtoženec: »Ne, če vas ni sram, mene še toliko manj, gospod sodnik.«

Cvajnar: »Nikar ne misli, da smo mi kar tako. Jaz izviram iz velike rodbine.«

Strajnar: »Tako? Koliko pa vas je?«

Cvajnar: »Deset fantov in vsak je imel tudi sestro.«

Strajnar: »Kaj, dvajset da vas je?«

Cvajnar: »Ne — samo enajst.«

»Naša železnica je tako dobro urejena, da ni mogoče nobeno trčenje dveh vlakov.«

Potem imate pa res zelo moderne naprave.«

»Tisto ne, pač na imamo samo en vlak.«

A.: »Oni dan sem videl v mestu moža, ki ni imel rok, pa je vendar igral klavir.«

B.: »To še ni nič. Tu nad nami stanuje gosposodična, ki nima nobenega glasu, a vendar jo je.«

Franca: »Jernej je štirikrat snubil, arden sem rekla da.«

Kaira: »Katere pa so bile druge tri?«

Da, vse to je dobro delo kupčeskemu človeku. Zaves, Mine ni opeharil noben živinski prekupčevalec, noben kupec, ki je prišel na dom, noben potnik kakršnekoli stroke. Zgodilo se je, da so kupec in potniki oblezli vso vas, a v Boštjanovo hišo niso vstopili, dobro vedoče, da tu ni mesta zanje.

Mina je sprejela štiri bivše jetnice za dekle. Dobro je skrbela zanje. A dve sta jo okradli, odpustila ju je, a ne naznanila, pa sta kljub temu prišli spet v ječo. Dve je rešila. In dejala je učeniku: »Nekaj uspeha je le.«

a večer je večkrat sedela pri starčku. In pravil ji je o veliki, čisti glasbi. In da je največji skladatelj vseh časov Sebastijan Bach in zaigral ji je iz njegovega »Pasijona sv. Matevž« in je zapel s svojimi starim, a donečim glasom nekaj nabožnih, večno živih, lepih pesmi.

Ob takih prilikah je bilo srce Mine Boštjanove čisto tiho. Tiho je bilo tudi časih, kadar je stopala z Lojzetom krog njiv in so iz dalje pozvali zvonovi ali kadar se je za trenutke zazrla v zlata in srebrna čudesa večerne zarje. In nežno in toplo ji je bilo pri srcu, kadar je mislila na svojega ljubljenelega Toneta. Nič več ga ni po sestrsko ljubila; ljubila ga je ko mati. Njegova pisma so ji bila v tolažbo mnogih, pustih dni. Časih je zapisal kako drzno besedo o kakem svojem učitelju, časih je pretepel svoje součence in je bil zato kaznovan. Vse je zmeraj odkrito priznal. Največkrat so bile njegove novice dobre. Ravnatelj, ki se je Mina pri njem zdaj in zdaj oglašala, ji je dejal: »Imeniten fant! Vsi, učitelji in sošolci, ga imamo radi! Tudi uči se pridno in dobro napreduje.«

Tedaj se je Mina v gostilni oklenila tega cigana okoli vratu, ga poljubljala in dejala:

»Ah, če tebe ne bi imela!«

Gospa Šaričeva je stopila v prodajalno, da si kupi zimski kožuh. Prodajalec ji je pokazal lep komad.

»Koliko stane?« je vprašala gospa.

»Dva tisoč dinarjev,« je pojasnil prodajalec.

»Jaz bi rada nekoliko dražje,« pravi gospa.

»No, pa recimo tri tisoč,« je brž pomagal spretni prodajalec.

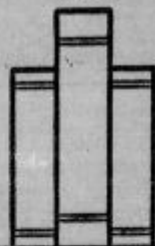
Mati: »Ne, Francek, kladiva ti ne dam, se boš udaril po prstih.«

Francek: »Ne, ne bom se, saj bo Jožek žeblje držal.«

LUDOVIK BOLTIN — LOGATEC

Najboljša reklama je dobro blago in nizke cene. To Vam nudi vedno moja trgovina. Ravno sedaj v teh časih, ko manjka denarja, Vam nudim zelo veliko zalogo raznega blaga za zimo po res zelo nizkih cenah. Oglejte si zalogo in se bodele prepričali, da se že za mal denar dobi lepo blago. Gotove površnike Vam nudim že od 250 Din naprej; double za površnike meter od 80 Din naprej; za damske plašče met. od 50 Din naprej; flanele met. po 8, 10 in 12 Din; barhede za obleke met. 9, 12, 14, 18 in 20 Din; pliš gladek že od 125 Din naprej itd. Dalje imam na zalogi trikotaže, pletenine, klote, ripse, pupline, moško sukno meter od 36 Din naprej, kamgarne za moške obleke že lepe po 90 Din m itd. Se priporočam za obilen obisk z odličnim spoštovanjem L. BOLTIN.

SALDA-KONTE
 STRACE - JOURNALE
 SOLSKE ZVEZKE - Mape
 ODJEMALNE KNJIZICE
 RISALNE BLOKE
 ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
 JUGOSLOVANSKE TISKARNE
 PREJ
K. T. D.
 V LJUBLJANI
 KOPITARJEVA ULICA 6
 IL NADSTROPJE

Kmetje, oklenite se Kmet. zvezel!

IZREDNA PRODAJA MANUFATURE

za jesen in zimo se je pričelo

v Prešernovi ulici 54 (poleg kavarne „slon“)

Za mal denar kupite res prvovrstno blago po neverjetno nizki ceni. Ta prilika se Vam nudi samo sedaj, dokler traja zaloga tega ugodno nakupljenega blaga.

Prepričajte se!

Ogled je neobvezen!

IOŠIP IVANČIČ, Ljubljana, Prešernova ulica 54

Nato je prišel dan, ko je tudi z Lojzetom obračunala. Na materin pogreb ni smel priti. Mina niti prosila ni, da bi mu dovolili. Materino truplo so odnesli v cerkev. Kako bi bil Lojze mogel stopiti za krsto v cerkev, v tisto cerkev, v katero je vlomil in kjer je oropal oltar! Z grozo bi vse ljudstvo zrla nanj; morda bi ga bili še linčali. Že tedaj, ko je bil Bernardov pogreb, ji je bilo neskončno mučno, ko je morala skozi cerkvena vrata in se je spomnila: Tu je zadal Kajm mojemu nedolžnemu Abelu smrtni udarec.

A tretji dan po pogrebu se je Mina vendarle peljala k svojemu bratu Lojzetu. Hotela mu je poročati o smrti in ga vprašati, kako si je kot najstarejši sin Boštjanovih zamislil bodočnost. Mati je v svoji oporoki določila Toneta za dediča posestva, za njegovega varuha, dokler ne bo polnoleten, pa Mino. Lojzetu je pripadla samo dota. Zdaj je hotela Lojzetu povedati, da ne bo dobil samo svojega deleža, marveč da naj dobi svojo polno tretjino. Med vožnjo pa se je domislila, da bo tako preveč vzela Tonetu, a to bi popravila s tem, da bo vse življenje delala le zanj, ki je bil njen varovanec, njen brat, otrok njenega srca.

Mračnega, plahega obraza je stopil Lojze v kazniško sobo za goste. Razen paznika ni bilo nikogar v sobi.

»Zdaj je končan, Lojze,« je milo dejala. »Mater smo predčerašnjim pokopali.«

Lojze ni odgovoril.

»Mati so že dolgo bolehal, Lojze. Nihče ni kriv, da so zdaj umrli.«

»Jaz že ne!« se je razhudil, »kvečjemu ti!«

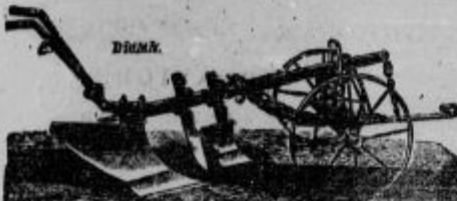
Ni ji zginila barva z lic. Nato je dejala obotavljaje in je poudarila vsako besedo:

»Bog že ve, kdo je kriv.«

»Bog!« se je zasmejal.

doživelo v nekem ameriškem mestu grozen prizor. Pod imenom človek kroglač znani cirkuški umetnik Harvey Powers je pri predstavi obitalno zlezel v cev z malo smodnika nabitega topa. Čim je počel strel, je zlezel ven ter padel v loku na pripravljeno blazino. Na ta način je preletel Powers kakšnih 30 m in po navadi odnesel samo lahke poškodbe. A občinstvo se je časoma naveličalo tega prizora, zato ga je sklenil presenetiti človek-krogla z novo senzacijo. Vprito 50 tisoč gledalcev je dvignilo top letalo nad oceansko obalo. V višini 100 m so oddali strel. Powers je s padalom kakor vedno zlezel v loku naprej in potem kakor kamen navzdol. A nesrečnej je slabo računati. Padalo je imelo premalo časa, da bi se pravčasno odprlo. Powers je umrl na srečni kapji menda še v zraku. Njegovo truplo, ki je padlo v morje, so našli motorni čolni šele kakšno uro pozneje.

Katehet: Kakšen postane človek, ki skrbi le za svoje telesno blaginjo, za dušno pa ne? — Učenc: Tak človek postane debel!

SACKOV PLUG

Je še vedno najboljši.

Originalne »SACKOVE« pluge, vsakovrstne brane in kotle kupite po najnižji ceni pri trvdki

FR. STUPICA

veletrgovina z železnic in poljedelakimi stroji, monopolna zaloga razstreliv, nakup starega železa in drugih kovin.

LJUBLJANA, Gosposvetska 1

Modna in manufakturna trgovina

F. I. Goričar

»Pri Ivanki«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
 tudi ravnočas dole veliko izbere blaga za jesensko moške in ženske obleke, baržuna, pliša, barchenta, flanel, kontenine, bele in rujave, že od 5 Din naprej, zimске rjuke, deke, kovrče, gradl za posteljnino, volnene jopce, razne plešmine, dežnike itd. Ker je denarna kriza posebno za kmetijski stan zelo občutna, si je trdila za to jesen kar največ prizadevala doseči pri svojih dobaviteljih najugodnejše cene, ter tudi svoj zaslužek skrčila na minimum, računajoč samo na večji promet, tako da si pri nas za malo denarja že precej potrebne blaga lahko vsak nabavi. V slučaju potrebe se torej oglašite pri nas, mi Vas bomo pa tudi potrogi v Vašo največjo zadovoljnost. Se vlijudno priporočam vsem svojim stariim kakor tudi novim odjemalcem
 Ivanka Goričar.

Zvestoba. Gornik si je nameraval kupiti lovskega psa. Trgovec mu je ponudil primerne pinta ter dejal: »Tega vzemite, to vam je zvest pes.« — »Kako pa veste, da je zvest?« je vprašal Gornik. — »I no, predvčerašnjim sem ga prodal, pa je že spet prišel nazaj.«

Ure, poročne prstane, in drugo zlatino kupujte pri Matiji Wachter, Nova mesto

Neki skopuh je imel grozne zobne bolečine. Pa mu je sosed svetoval, naj bi šel k zobozdravniku. »Kaj pa še,« je odvrnil skopuh, »ko bo pa moj sin v enem letu že sam zobozdravnik.«

Glasbila za vse!

Violine od Din 48—
 Gitare od Din 140—
 Trompete od Din 480—
 Harmonike od Din 60—
 Kemalšine in klavirske harmonike, jazz-instrumenti.
 Zahtevajte brezplačni CENIK

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik
 prod. podr. MARIBOR št. 167

Brezplačen pouk v avstrijski. Navodila v ceniku.

Neprijeten duh ust

Je zopet. Zobje slabo bave kvarijo najlepši obraz Obe hili odstraniti se pri enkratni uporabi krasno osvobodijo CHLORODONT pasta. Za pri kratki uporabi dobio zobno krasno sijaj slonovino. Poskusite najprej z malo tubo po Din 8—. Velika tuba Din 13—. Izbite to povsot.

»Mama, ali je težko obdržati zase kakšno tajnost?«

»Ne vem, nisem še nikoli poskušala.«

Muzikalična žena: »Ne vem, kako to, kadar igram glasovir, sem tako nekam žalostna...«

Njen mož: »Jaz tudi.«

Mali oglasnik

Vaska drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebšline ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Služba cerkovenika
 in organista je razpisana v Rakitni. Nastop 1. jan. 1932. — Prošnje na: Župni urad v Rakitni, pošta Borovnica.

Vajenca zdravega, za mizarstvo, za kovaško obrt sprejme J. Peternel, mizarstvo, Skofja Loka. — Vsa oskrba v hiši.

500 dinarjev tedensko plačemo zgovornim osebam s številnimi pomnastvi. — Perssons, Ljubljana, Poštni predal 307. Znamko za odgovor!

Čevljarškega vajenca sprejme Peter Grile, Klaneč-Kranj Štev. 18. Hrena in stanovanje v hiši.

Zenska ne glede na starost, dobi lahko stalno službo, ako vložil nekaj gotovine proti obrestni. Vajena mora biti kuhinja. Cenjene ponudbe na upravo »Domoljuba« pod štev. 12.121.

Vajenca za kovaško obrt sprejme Miha Sterk, Griblje 50 pošta Gradac. Hrana in stanovanje pri mojstru.

Učenkam pletiljam brezplačni pouk, če si nabavile od nas pletilni stroj »Tehna« družba, Ljubljana, Mesni trg 25/1.

Sode in hodi dobite vedno pri Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo.

Vajenec se sprejme za kotlarsko obrt. — Janez Sifrar, kotlar, Stara Loka 19, Skofja Loka.

Stroj za čiščenje žita s 3 sili in ročni voziček na 4 kolesa na prodaj. Ivan Kaserman, Iškavca 16, pošta Studence-Ig.

Čevljarškega vajenca postenih staršev, z vso oskrbo sprejmem. Ponudbe pod štev. 12.120.

Dva vajenca sprejme Sitar Jernej mizar, Smihel-Novo mesto.

Krojaškega vajenca za moški oddelček in vajenke za damski oddelček sprejme takoj Fran Pelko ml. Novo mesto, Presvetni dom. — Zglasitev osebna in takoj.

Font ki se je učil mehaniki, sarske obrti eno leto in 10 mesecev, išče dobrega gospodarja, najraje v Ljubljani, za nadaljevanje. Pisati je na naslov: I. Marjetič, Radulje Bučka pri Krškem.

Kmečko posestvo 24 orolov njiv, 40 gozda in mlina na 2 kama, uro hoda do železnice oddam z vsem inventarjem v nojem. Ponudbe pod »Prilna družina« na upravo »Domoljuba« štev. 11.997.

Vajenec se sprejme v trgovini stekla in porcelana, Ivan Kovačič v Mariboru, Koroška cesta 10.

Stara mati se je zgražala nad tem, kako je bila njena vaukinja oblečena: »Bojim se, kaj bo tvoja mati rekla, ko te vidi v tej obleki.«
 »Jaz tudi,« je odvrnila mlada deklica, »kajti obleka je materina.«

10 minut

lahko žrtvujete za pr. gled novega kataloga tržike

Trgovski dom Stermecki Celje št. 19

v katerem je bogata izbira dobro idočih ur in zlatnine
 po izredno nizkih cenah!

Nikel anker remontoar ura 40 Din, ista lepo gravirana 50 Din, tula posrebrana 90 Din, zapestna 91 Din, budilka 45 Din, navadna stenska ura 130 Din, stenska s kukavico 180 Din.

Zahlevajte brezplačni, ilustrirani cenik!

Pouk. Oče in sin sta prišla v ljubljanski muzej ter med drugim ogledovala tudi vi-teške oklepe in čelade. »Oče, ali so vitezi to vedno nosili?« — »Ne, samo tedaj, kadar so bili pri svojem poslu.« — »Hm,« je dejal sinko, »kako pa so se mogli potem praskati?«

Oltarje, kipe ter križe izdeluje STANE VIDMAR LJUBLJANA, Gallusovo nabrežje 33

»Ali si že kdaj slišal lovca resnico govoriti?«
 »O, že. Zadnjič je en lovec drugemu rekel lažnjivec.«

BRINJE IN FIGE prvovrstno blago, dobite zopet pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitnici).

Oče: »Moj hčeri ni potreba, da bi bila za celo življenje priklenjena na tepca.«
 Snubec: »Saj baš zato jo hočem vzeti proč od vas.«

Hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z nomenajeno zavezo
 v KAMNIKU
 Šulina št. 22 (lastna hiša) blizu postaje.
 Sprejme hranilne vloge in jih obrestuje najugodnejše. Vse davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo posoja velokratno vrednost vseh vlog.
 Daje posojila na vključbo in proti poroštvu. Otvorja tekoče račune itd.

Obutev za nošo po dežju, blatu in doma.

49.-

MIKADO Vrsta 7043

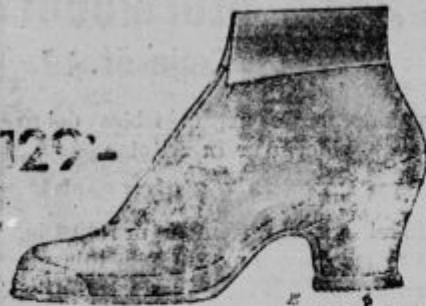
Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najboljše odpočile.

69.-

MOSKE GALOSE V največjem dežju in največjem blatu bodo ostale Vaše noge v njih vedno suhe. — Ženske galose z nizko in visoko peto Din 59.—

129.-

Vrsta 1885-05

V teh elegantnih zimskih galosah bo izgledala Vaša noga povsem majhna. Čevlji bodo v njih vedno suhi in suzni.

199.-

Vrsta 1977-22

Čevlje z močnim gumičevim podplatom za štrpae. Ti čevlji so posebej za one, ki delajo ves dan sloje. Praktični za nošo ob vsakem vremenu.

NOGAVICE:

Moške iz sukanca	Din 9.—
Moške iz sukanca	15.—
Moške iz svile	25.—
Ženske iz svile	15.—
in	25.—
Ženske iz svile	35.—

VEČ KORISTI

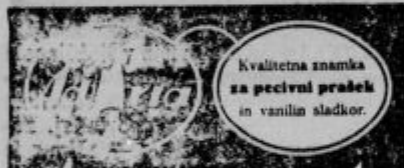
Želimo, da popolnoma zadovoljimo Vašim potrebam, Vašemu okusu in Vašemu žepu.

Okoristite se z našim delom!

DROBNO BLAGO:

Krema v škatljah	Din 6.—
Krema v steklenicah	6.—
Krema v tubah	5.—
Žlice za čevlje	3.—

Bata

Pesnik in pisatelj je žožil hišnemu lastniku, da je v sobi prepil tako močan, da mu celo lase na glavi zmeša. »Pa zaprite okna,« je dejal gospodar.

»Saj so vedno zaprta, a veter prihaja skozi razpoke in špranje.«

»Potem pa se pustite ostriči,« je dejal hišni gazda ter odšel.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobre pri tvrdki

H. SUTTNER

Liubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od Din 44.— naprej.

Št. 120 Kovinasta anker ura Din 44.—, s sekundnim kazalcem Din 78.—

Št. 121. Ista z radijem Din 58.—, s sekundnim kazalcem Din 94.—

Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49.—, z radijem Din 76.—

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

Št. 121. Ista z radijem Din 58.—, s sekundnim kazalcem Din 94.—

Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49.—, z radijem Din 76.—

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

FRANCOŠKA LINIJA CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE (FRENCH LINE)

HAVRE—NEWYORK

Najkrajša pot v Severno Ameriko s francoskimi brzoparniki velikani: „Ile de France“, „Paris“ itd.

Potnikom iz Ljubljane do Pariza ni treba nič presedati. — Otroci in mladoletni dobijo vedno zanesljivo spremstvo v veliki domači družbi. — Najkrajša pot v Argentino, v Južno Ameriko gre pa čez Marseille s francoskimi brzoparniki.

Vsa pojasnila daje zastopnik:

IVAN KRAKER v Ljubljani
Masarykova c. 14, nasproti izhoda glavnega kolodvora v palači »Grafikec, Proj Kolodvorska ulica št. 35.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brzojavni naslov: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500,000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezer. nad Din 16,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu